

Практичний підручник польської мови та польського молодіжного сленгу

**Praktyczny podręcznik języka polskiego
i polskiego slangu młodzieżowego dla Ukraińców**

Якуб Логінов (Jakub Łoginow)

www.porteuropa.eu

ПРАКТИЧНИЙ ПІДРУЧНИК ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ТА ПОЛЬСЬКОГО СЛЕНГУ

Praktyczny podręcznik języka polskiego
i polskiego slangu młodzieżowego dla Ukraińców

Copyright © 2012 Jakub Łoginow

Wszelkie prawa, włącznie z prawem do reprodukcji tekstów
w jakiegokolwiek formie – zastrzeżone

Niniejsza edycja wydana została przez serwis Self-Publishing – Wydaje.pl

ISBN: 978-83-62255-85-6

Якуб Логінов
(Jakub Łoginow)

2013

www.porteuropa.eu

Зміст

Вступ	4
Польська лексика	6
Правила творення польських слів на підставі їх українських відповідників	25
Підстави польської граматики	33
Польські діалекти	41
Найчастіші мовні помилки	45
Польський молодіжний сленг і побутова мова	47
Закінчення	78

Вступ

Польща – це не тільки найбільший із західних сусідів України, але також країна, яка виступає у ролі посередника між Україною та ЄС. Знання польської мови допомагає у кар'єрі та може бути вашим козирем у процесі пошуку роботи – особливо якщо живете на Сході і Півдні України та в Києві, де польська мова мало поширена.

Вже закінчилися ті часи, коли достатньо було знати лише одну західну іноземну мову (англійську або німецьку) і ви вже – освічена і світова людина. У більшості країн ЄС важко вже знайти престижну роботу, якщо ти знаєш лише англійську мову. Знання принаймні двох іноземних мов – це абсолютний мінімум. Таке буде невдовзі і в Україні, тому варто завчасно подумати про своє професійне майбутнє і окрім англійської (або німецької) вивчити ще другу іноземну мову.

Чому саме польську? Окрім усього іншого (Польща – сусідня держава, відносно велика, це найбільша країна з-поміж нових членів ЄС, яка орієнтується на тісну співпрацю з Україною), польська мова просто дуже подібна до української та її досить легко вивчити. Набагато простіше, ніж німецьку чи французьку, навіть якщо ви – російськомовний.

Цей підручник – це доповнення і розширення матеріалу, викладеного на безкоштовному е-курсі польської мови, на який можна записатися на порталі «Порт Європа» за адресою: www.porteuropa.eu/ua

Принцип навчання польської мови, на якому ґрунтується цей підручник – такий же, як на згаданому курсі, однак у підручнику українські слова записані кирилицею (на курсі – у польській транслітерації), а також у цьому підручнику є викладені матеріали про польський сленг та багато інших, яких на курсі немає.

Наш підручник і курс відрізняються від класичних методів навчання польської мови. Автор підручника, польський кореспондент “Дзеркала тижня” Якуб Логінов, використав у ньому авторський метод, завдяки якому він сам колись вивчив українську мову протягом всього 4 місяців. Як це можливо? Рецепт простий: оскільки аж 60% польських слів – подібні до українських, достатньо вивчати тільки ті, котрі відрізняються. Окрім того, ми наводимо приклади типових для польської мови мовних конструкцій. Наприклад там, де в українській мові є суфікс пере-, або про- там у польській є prze-, польські букви ą і ę часто зустрічаються там, де в українській та російській є у (наприклад: зуб – ząb, дуб – dąb, вудка – wędka, і так далі). Таких неформальних правил є кільканадцять, однак про

це не вчать на класичних курсах польської, а саме вони найбільше допомагають у вивченні мови. Коли з ними ознайомишся, ти зможеш вже несвідомо говорити польські слова, навіть якщо не знаєш всієї лексики, достатньо просто в певний спосіб змінити українське слово і з великою імовірністю вийде польське слово (наприклад: несподівано – niespodziewanie, море – morze тощо). Звісно, інколи вийде з того українсько-польський суржик, однак усе рівно у такий спосіб можна дуже швидко оволодіти хоча б основи польської. Це стосується також російськомовних українців зі Сходу та Півдня, котрі на відміну від львів'ян польської мови просто так не розуміють — після вивчення нашого підручника будете може не одразу говорити, але вільно читати польською.

Цей підручник буде корисним також для осіб із Західної України, котрі польську мову вже трохи знають. Такі особи особливо зацікавить розділ про польський молодіжний сленг. Завдяки ньому зможете вивчити справжню, живу мову польської молоді (і не тільки), що буде корисним особливо для осіб, котрі збираються до Польщі на навчання. Окремий матеріал присвячений найчастішим помилкам, які роблять у польській мові ті українці, котрі вже добре знають польську та підкажемо, як уникати «фальшивих друзів» - слів які ідентично звучать у польській і українській, але мають різне значення.

Польська лексика

У процесі навчання іноземних мов існує правило, згідно з яким достатньо вивчити всього 2000 слів, щоб розуміти аж 80% письмового тексту. Звісно, окрім того необхідно знати принаймні підстави граматики та мати практичний контакт з мовою – наприклад читати тексти даною мовою, слухати радіо, дивитись фільми, спілкуватися з людьми тощо. Як це можливо, що вистачить ці 2000 слів, тоді як лексикальна база кожної мови налічує десятки тисяч слів і словосполучень? Річ у тім, що переважну більшість слів так і не використовується в щоденному спілкуванні або використовується дуже рідко. Отже, питання ідеться про те, як знайти саме ці найважливіші слова і не морочити собі голову вивченням цієї лексики, без якої можна обійтись. У випадку вивчення мови, яка подібна до нашої рідної, тут ще доходить черговий нюанс – вивчити треба тільки ці слова і звернення з-поміж цих найважливіших і найчастіше використовуваних, які ніяк не подібні до «наших». Отже, немає потреби вивчати, що кухня – це kuchnia, а шафа – це szafa – це і так зрозуміло.

В цьому розділі ми представляємо список таких найважливіших слів і звернень, які просто необхідно вивчити на пам'ять. Якщо оволодієте цією лексикою, без жодної додаткової підготовки вже зможете більш-менш вільно прочитати польський текст і розуміти його загальний сенс.

Мабуть - widocznie, najprawdopodobniej

Поруч (із собою) - blisko obok siebie, razem

Взагалі - zasadniczo, ogólnie, w ogóle

Загальний - ogólny; łączny

Взагалі – ogólnie, tak w ogóle

Загальна сума – łączna kwota

Тобто – więc, tak więc

Обов'язково, звісно, звичайно (висловлення згоди) – oczywiście, jasne że tak

Залишити – pozostawić, zostawić

Залишити вагон – opuścić wagon

Залишок – pozostałość

Надлишок – nadmiar

Залишитися - pozostać

Залишитися без грошей, опинитися в тяжкому становищі -
pozostać bez pieniędzy; – znaleźć się w trudnym położeniu)

Подолати, здолати - pokonać (trudności, odległość, zły nastrój)

Так повелось - Так się ułożyło, tak wyszło

Траплятися - Zdarzać się

Доводити – dowodzić, udowadniać, argumentować

Нам довелося ночувати на вокзалі – nam przyszło nocować na dworcu

Довести до чогось - doprowadzić do czegoś (osiągnąć coś staraniem)

Проводити - przeprowadzać

Потрапити - Trafić gdzieś, dostać się dokądś, znaleźć się gdzieś fizycznie/w jakiejś sytuacji –

Я потрапив до Львова – dostałem się do Lwowa

Ми потрапили в одну групу – dostaliśmy się do tej samej grupy, znaleźliśmy się w tej samej grupie

Точно – dokładnie

Точно так, це точно – dokładnie tak, właśnie tak

Точний – dokładny, precyzyjny, szczegółowy

Дивитися – patrzeć (na coś), oglądać (coś)

Можна подивитись? – można zobaczyć? Można popatrzeć? Można obejrzeć?

Дивись! – patrz! spójrz! Zobacz!

Зупинка – przystanek

Зупиняти, зупинити, зупинитися – zatrzymywać, zatrzymać, zatrzymać się

Прошу зупинитись – proszę się zatrzymać

Спиняти – zatrzymywać, wstrzymywać, tamować (tama = damba)

Припинити - przystopować (np. zdusić jakąś działalność)

Підприємство було змушене припинити діяльність через нестачу коштів -
Przedsiębiorstwo było zmuszone przerwać działalność z powodu braku środków finansowych.

Довідка – informacja

Довідка (документ) – zaświadczenie

Туристична довідка – informacja turystyczna

Довідник, посібник – poradnik

Дізнатися – dowiedzieć się

Заповідник – rezerwat

Гаразд – dobrze, w porządku

Кататися – jeździć (немає у польській мові слова, яке повністю віддає сенс слова кататися. У сленговій польській мові можна сказати bujać się – дослівно це означає гойдатися)

Повністю – całkowicie, całkiem

Дійсно – naprawdę

Дійсний – rzeczywisty

Уява – wyobraźnia

Уявити собі – wyobrazić sobie

Намагатися – starać się

Обережно – ostrożnie

Напрямок – kierunek

Прямо – prosto

Легко – łatwo, prosto, lekko

Просто – po prostu

Прямувати – jechać / kierować się, zmierzać

Поїзд прямує до станції Дарниця – pociąg jedzie do stacji Darnica

Цілеспрямований – nastawiony, zdeterminowany

Програма містить пропозиції соціального спрямування – program zawiera propozycje o socjalnym nastawieniu (charakterze)

Хабар – łapówka

Дати хабар – dać łapówkę, dać w łapę

Спілкувати – rozmawiać z kimś, spędzać z kimś czas

Чітко - wyraźnie

Чітко визначені правила – wyraźnie określone zasady

Прозорий – przejrzysty, wyraźny

Торгівля - handel

Дія – czynność

Стійкий (до чогось) – odporny, wytrzymały na coś

Завчасно, заздалегідь – odpowiednio wcześniej

Передбачити – przewidzieć

Засіб – sposób, środek

Середина – środek

Всередині - w środku

Пільга – ulga

Пільговий квиток – bilet ulgowy
Обережно – ostrożnie
Незабаром, невдовзі – za niedługo, wkrótce
Лише, лиш – tylko, jedynie, zaledwie
Майбутнє – przyszłość
Минуле – przeszłość
Звістка – wiadomość, wieść (застаріле)
Вісник – gazetka, biuletyn
Дружити – przyjaźnić się
Друг – przyjaciel, kolega, kumpel
Досі – do teraz, dotychczas
Доти – dotąd, do tego czasu
Заважати - przeszkadzać
Дракон – smok
Службовець, чиновник – urzędnik, funkcjonariusz państwowy
Держава – państwo
Державний – państwowy
Розташувати – розміścić
Львів розташований у Західній Україні – Lwów znajduje się w Zachodniej Ukrainie,
Lwów jest położony na Zachodniej Ukrainie
Суть – istota
Суттєво – istotnie, znacznie
Це несуттєво – to nie jest istotne, to nie jest ważne
Суто українське слово – typowo ukraińskie słowo
Від мого останнього візиту Краків суттєво змінився – od mojego ostatniego pobytu
Kraków znacznie się zmienił / bardzo się zmienił
Шар – warstwa
Розшарування – rozwarstwienie
Тощо – i tak dalej, i tym podobnie, itd., itp.
Чутка – plotka
Явище – zjawisko
Захист – obrona
Захищати, захистити – bronić, obronić, chronić, ochronić
Мета – cel

Період – okres
Питання – 1) pytanie
 2) kwestia, sprawa
Директор з питань... – dyrektor do spraw
Навіщо – po co
Поведінка – zachowanie
Він погано поводитьсья, занадто п'є – on się źle zachowuje, za dużo pije
Дозвіл - pozwolenie, дозволити – pozwolić
Нагода – okazja
Кидати (кинути) – rzucać (rzucić)
Іноді, інколи – czasem
Кислий – kwaśny
Похмілля, будун – kac (Wczoraj za dużo wypilem i dzisiaj mam kaca)
Прикмета, риса – cecha
Мілкий – płytki
Список, перелік – lista, wykaz
Наслідок – skutek
Внаслідок – wskutek, w efekcie, w rezultacie
Видно – widać
Тут так темно, що нічого не видно – tu jest tak ciemno, że niczego nie widać
Одразу видно, що це не має сенсу – od razu widać, że to nie ma sensu
Буденний – powszedni
Зміст – zawartość (у книжці: spis treści)
Населення – ludność
Зайвий – zbędny
Піднімати, підняти – podnosić, podnieść
Витрачати (гроші) – wydawać (pieniądze)
Звук – dźwięk
Звучати – brzmieć, dźwięczeć
Краще звучить – lepiej brzmi
Проміжок, відрізок, відтінок – odcinek
Стрибати – skakać
Звернутися – zwrócić się
Байдуже – obojętnie

Мені все одно, мені байдуже – Wszystko mi jedno
Зусилля – staranie, wysiłek
Докласти зусиль – dołożyć starań
Балакати – gadać
Забувати (забути) – zapominać (zapomnieć)
Втомитися, стомитися – zmęczyć się
Втома – zmęczenie
Прозорий – przezroczysty
Прощатися – żegnać się Попрощатися – pożegnać się
Прощання – pożegnanie
Кусати, гризти – gryźć
Пригощати - częstować пригощайся – częstuj się
Сердитися – gniewać się
Послідовний - konsekwentny
Продовжити – kontynuować
Продовження – kontynuacja
Брехати – kłamać брехун – kłamca брехня – kłamstwo
Обманювати – oszukiwać
Обман – oszustwo
Шахрай – oszust
Вислів – wypowiedź
Постійний – ciągły
Вирішити – zdecydować
Рішучий – zdecydowany
Зарплата, заробітна плата – pensja, wynagrodzenie
Пенсія – emerytura
Поселити – zakwaterować
Відвідувати (відвідати) – odwiedzać (odwiedzić)
Сирий – surowy
Розбиратися в чомусь – orientować się w czymś, być w czymś dobrym, znać się na czymś
Прибирати – sprzątać
Розваги – rozrywki розважатися – bawić się
Незважаючи на – mimo że, mimo iż
Наче, мов, немов, начебто, ніби – niby

Різати – kroić
Вітати – gratulować
Вітаю зі святом – wszystkiego najlepszego z okazji święta
Бажаю всього найкращого – życzę wszystkiego najlepszego
Удачі тобі, бажаю успіхів – powodzenia! / życzę sukcesów
Наявність – obecność, istnienie
Мить – chwila МИТТЄВО, ВМИТЬ – momentalnie
Назовні – na zewnątrz
Подобиця, деталь – szczegóły
Володіти – posiadać (coś)
Володіти польською мовою – mówić po polsku, znać język polski
Власник – właściciel
Ємкий – pojemny
Нав’язувати – narzucać (coś komuś)
Закидати – zarzucać (coś komuś)
Мовчати – milczeć
Забезпечувати – zapewniać
Дратувати – dokuczać
Надлишок – nadwyżka
Відмовитися – zrezygnować
Єдиний – wspólny (єдиний у сенсі: поодинокий – jedyny)
Захід (у значенні: подія) – przedsięwzięcie
Захід (напрямок світу, захід сонця) – zachód
Вихід – wyjście
Обставини – okoliczności
Необхідний – niezbędny
Викликати – wywołać
Обсяг – zasięg
Досягати – osiągać
Досяжний - osiągalny
Абонент є поза зоною досяжності – abonent jest poza zasięgiem
Тут немає зв’язку (мобільний телефон) – tu nie ma zasięgu
Обмежений – ograniczony обмежувати – ograniczać
Штовхати – poruchać

Безліч – mnóstwo
Торкати – dotykać
Торкатися – dotyczyć, stosować się
Виникати – pojawiać się
Облік – ewidencja
Попереджати – ostrzegać
Зберіхати - chronić оберіхати – strzec
Багато хто – wiele osób
Кількість – ilość
Окремий - osobny
Відокремлювати – oddzielać, wydzielać
Перебивати – przerywać
Надалі – dalej, nadal, ciągle
Сучасний – nowoczesny, współczesny
Надійний – pewny, niezawodny
Надійність – pewność, niezawodność
Ґрунтуватися на – bazować na, opierać się na
Ґрунтуючись на вищевказаних фактах, хочу довести... – opierając się na przedstawionych
powyżej faktach, chcę wykazać...
Вищевказані, вищеназвані, перелічені вище – wyżej wymienione
Зайвий – zbędny
Наполягати – nalegać
Ймовірно достовірно – prawdopodobnie, najprawdopodobniej, najpewniej
Ймовірність – prawdopodobieństwo
Навпаки – na odwrót
Безсумнівно, безперечно – niewątpliwie, bezsprzecznie
На користь – na rzecz
Квитанція – pokwitowanie, paragon
Дедалі, все більше – coraz, coraz więcej
Шматок, кусок – kawałek
Розчиняти - rozpuszczać
Розчин – roztwór
Суперник – konkurent, rywal
Суперництво, змагання – zawody (sportowe)

Конкуренентоспроможність – konkurencyjność, przewaga konkurencyjna
Сумнів – wątpliwość
Сумнівати, піддавати під сумнів – wątpić
Безсумнівно – bez wątpienia
Розраховувати на когось – liczyć na kogoś
Можна на нього розраховувати – można na nim polegać, można na niego liczyć
Прокинутися, проснутися – obudzić się
Здається – chyba
Якраз – akurat
Розстебнути – rozpruć застебнути – zapiąć
Успіх – sukces успішний – udany
Вчинок – postępek, uczynek
Харчування – wyżywienie харчі, їжа – żywność
Чесний – uczciwy
Якщо чесно, чесно кажучи – mówiąc szczerze, mówiąc wprost
Сторонній – obcy
Голова (підприємства) – prezes
Суспільство – społeczeństwo
Суспільний, громадський – społeczny, publiczny
Ударити – uderzyć удар – uderzenie
Точка – punkt
Думка – myśl, pogląd, idea, zdanie
Турбота – kłopot
Турбуватися – przejmować się (перейматися)
Тріщати – rękać
Соромитися – wstydzić się сором – wstyd
Мені соромно – wstydzę się як тобі не соромно! – jak ci nie wstyd!
Тісно – ściśle
Умова – warunek
Умовляти - uwarunkowywać
Владнати, влаштувати – załatwić (sprawę)
Влаштуватися на посаду, на навчання – znaleźć pracę, dostać się na studia
Влаштуватися – urządzić się
Мене це влаштовує – mi to odpowiada, mnie to urządza

Простір – przestrzeń, obszar
Зачиняти, замикати – zamykać
Відчиняти – otwierać
Зачинено, відчинено – zamknięte, otwarte
Простудитися – przeziębic się
Збиток – strata
Освіта – oświata, edukacja
Підозрівати – podejrzewać
Підозра – podejrzenie
Зважати, брати до уваги – brać pod uwagę
Суміш, сумішка – mieszanina, mieszanka
Згадати, вигадати – przypomnieć, wymyślić
Вигадка – wymysł
Вигаданий, уявний – wymyślony
Згадувати – wspominać
Спогад – wspomnienie
Зразок – wzór
Перевіряти – sprawdzać
Перевірка – kontrola
Зручний – wygodny, korzystny
Перебільшувати – przesadzać
Сумний – smutny
Сумувати – być smutnym, być w złym nastroju
Зловживати – nadużywać
Стосуватися – odnosić się, dotyczyć
Приблизно – około
Самостійно – samodzielnie
Самостійна Україна – niepodległa Ukraina
Вільно – swobodnie
Кликати – wołać викликати – wywołać
Випадок – przypadek випадково – przypadkowo
Прибуток – dochód
Принадний, привабливий, чарівний – atrakcyjny
Приваблювати – przyciągać

RZECZOWNIKI

Lustro – дзеркало

Pokój – мир / кімната / номер (у готелі)

Skończyła się wojna i zaprowadził w końcu pokój / Zarezerwowałem pokój w hotelu / Mam dwupokojowe mieszkanie

Korkociąg – штопор

Szalik – шарф

Taśma, wstążka – плівка, стрічка

Referat – доповідь

Egzamin – іспит

Garść – жменя

Akcent – наголос akcentować – наголошувати

Owad – комаха

Spacer – прогулянка

Ksiądz – священик

Miotła – віник

Reszta (w sklepie) – задача

Mandat – штраф

Skrzynka – скринька, ящик

Płeć – стать

Mieszkanie – квартира, житло, помешкання

Worek – мішок

Tłuszcz – жир

Lodowisko – ковзанка, каток

Kwas – кислота

Pudełko – коробка

Urlop – відпустка

Mąka – борошно

Płyta CD – диск

Murzyn – негр

Siatka, reklamówka – пакет, кульок

Statek – корабель

Schody ruchome – ескалатор
Trawnik – газон
Kukułka – зозуля
Brzeg – берег
Zabawka – іграшка
Bajka – казка
Pas – пояс
Pasek – поясок
Pasma, pas ruchu (на дорозі) – смуга
Krajobraz – краєвид
Winda – ліфт
Dźwig, winda towarowa – підйомник
Wyciąg (narciarski) – підйомник (лижний)
Naczynia – посуд
Ładowarka (do telefonu) – зарядка
 ładować (komórkę, baterię, itp.) – заряджати
 ładunek elektryczny – заряд ładunek – вантаж
 ładować (np. towar na samochód) – вантажити, грузити
Koperta – конверт
Przyrząd – прилад, пристрій
Kłótnia – сварка kłócić się – сваритися
 sprzeczka – суперечка
Przedszkole – дитячий садок
Usta – рот, вуста
Patelnia – сковорода
Potrawa – страва
Potwór – чудовисько
Plecak – рюкзак
Zapałki – сірники
Skrzydło – крило
Pieprz – перець
Włosy – волосся
Fryzura – зачіска
Brzuch – живіт

Krewny – родич, рідний
Absolwent – випускник
Ciecz, płyn – рідина
Substancja, materiał – речовина
Mięsień – м'яз
Ortografia – правопис
Czasownik – дієслово
Rzeczownik – іменник
Żelazko – праска
Flaga – прапор
Żona – дружина, жінка ożenić się – одружитися
Mąż, mężczyzna – чоловік
Firanka – занавіска, завіска
Przewodnik – Екскурсовод, провідник
Doświadczenie – Дослід, дослідження
Rzodkiewka – редиска
Wilk – вовк wilkołak – вовкулак
Nietoperz – кажан
Opona – шина
Kartka – листок
Karta płatnicza – платіжна картка
Żołądek – шлунок
Lód – крига, лід
Rower – велосипед
Ognisko – вогнище ogień – вогонь płomień – полум'я
Fosa – канава
Poziomka – суниця Truskawka – полуниця
Kelner – офіціант
Wrzątek – окріп, кип'яток
Pomarańcza – апельсин
Cytryna – лимон, цитрина
Pomnik – пам'ятник
Peryferie – околиця, країна
Ścierka – ганчірка

Silnik – двигун
Gałąź – гілка
Krata – ґрати
Dywan – килим
Garnek – горщик
Las - ліс leśna – лісова lis – лис
Kołnierz – комір
Burza, sztorm – гроза
Warzywa – овочі
Twarz – лице
Korytarz – коридор
Portfel – гаманець
Guzik – гудзик
Łuk – ковток łukać – ковтати
Kaloryfer – радіатор
Stok – схил nachylenie – нахил
Owoce – фрукти
Płot – тин
Obuwie – взуття buty sportowe – красівки
Buty – чоботи
Zwierzę – тварина
Fala – хвиля falować – хвилювати
Wahać się; denerwować się – хвилюватися
Kolejka – черга kolejność – черговність
 kolejny; dyżurny – черговий
 dyżur – чергування
Gwóźdź – цвях
Krzyż – хрест skrzyżowanie – перехрестя
 chrzcić – хрестити
Filizanka – чашка
Spodnie – штани
Choinka – ялинка świerk – ялина
Majtki – труси
Lodówka – холодильник zamrażalnik – морозильник

Mgła – туман, імла
Chodnik – тротуар
Kieliszek do wódki – чарка
Kibic, kibol – уболівальник
Trójkąt – трикутник
Prostokąt – прямокутник
Rura – труба
Gwiazda – зірка, зоря zorza – зоря
Kuchenska, piec – піч
Pestka – кісточка
Przestępstwo – злочин przestępca – злочинець
Zegar, zegarek – годинник
Książę – князь
Piersi – груди
Charakter pisma – почерк
Przemysł – промисловість
Kołdra, koc – покривало

RZECZOWNIKI ABSTRAKCYJNE

Urząd – установа,
Zarząd, kierownictwo – управління
Państwo – держава
Państwowy – державний
Układ, umowa – угода, домовленість
Umowa – угода, договір
UE – Євросоюз, ЄС
ZSRR – Радянський союз, СРСР
Obszar – площа, простір
Kierowanie, zarządzanie, rządy – правління
Kierować – правити
Podanie – заява
Ustawa – закон

Reguła, przepis – правило
Rzeczywistość – дійсність
Nauka, studia – навчання
Wiedza – знання, вчення
Społeczeństwo – суспільство
Definicja – визначення
Doświadczenie (np. chemiczne) – дослідження
Doświadczenie (zawodowe, życiowe) – досвід
Kontakt – зв'язок
Skontaktować się – зв'язатися
Strefa – зона
Pas – смуга
Obecność – присутність, наявність
Nieobecność – відсутність
Znajomość – знайомство
Spotkanie – зустріч
Podróż – мандрівка
Przemieszczenie – переміщення, пересування
Miejsce – місце
Opinia – думка
Czynność – дія
Działalność – діяльність
Interes, sprawa, przedsięwzięcie – діло
Czasownik – дієслово
Rzeczownik – іменник
Cecha – риса, прикмета
Przymiotnik – прикметник
Lista – список, перелік
Zdolność – здібність
Wymaganie (kryterium) – вимога
Spełniać kryteria – виконувати вимоги
Rodzaj – вид, сорт, гатунок
Kształt, forma – вид
Forma (niematerialnie) – вигляд

W jakiej formie napisać... – в якому вигляді написати...

Stwierdzenie, fraza – вислів

Wyowiedź – висловлювання

Wniosek – висновок

sukces – успіх

cel – мета, ціль

CZASOWNIKI

znać się na czymś, być w czymś obeznanym – розбиратися в чомусь (бути обізнаним)

osiągnąć – досягти, добитися

osiągać – досягати, добиватися

osiągnąć cel – досягти мету

wolałbym – я краще хотів би

wolę to niż to – мені більше подобається то ніж тамто

pasować – підходити

Pasuje mi ten termin – мені цей термін підходить

Wprowadzić coś – ввести щось, запровадити щось

Wprowadzić nowy system – ввести нову систему

Zaprowadzić porządek – запровадити порядок, навести порядок

Kierować, rządzić, zarządzać – правити

Kierowanie – правління

Sterować – керувати (яхтою)

Spełniać – виконувати

Spełniać przepisy – виконувати правила

Urzeczywistniać – здійснювати

Radzić sobie – справлятися

Nie przejmuj się, dasz sobie radę – Не хвилюйся, справишся з цим

Poradzisz sobie z nauką języka – справишся з наукою мови

Znaczyć – означати

Graniczyć – межувати

Móc – могли

Wyobrażać sobie – уявляти собі

Pokonać (problem) – подолати, здолати (щось)

Pokonywać – долати
Wymienić (w punktach) – перелічити
Rozpatrywać – розглядати
Posługiwać się – користуватися
Opracowywać – розробляти
Domyślić się – догадатися
Przypomnieć sobie – згадати щось
Wątpić – сумніватися в чомусь
Bez wątpienia – безсумнівно
Sprawdzać – перевіряти
Sprawdzić – перевірити
Nadażyć – встигати
Zdażyć – встигнути
Wystarczać – вистачати

PRZYMIOTNIKI

Dobry – добрий
Zły – поганий, źle – погано
Lepszy – кращий, ліпший
Stopniowo – поступово
Ostro, wyraźnie – різко
Jednoznacznie – однозначно
Dokładnie (precyzyjnie) – точно
Dokładnie (ze szczegółami) – докладно, (детально)
Dobrze, dogłębnie – докорінно
Zauważalnie – помітно, відчутно
Intensywnie – сильно, посилено
Ogólnie – взагалі, загалом
Zupełnie – зовсім
Właśnie – саме, (власне)
Na egzaminie było właśnie to, czego się nie nauczyłem – На іспиті було саме те, з чого я не підготувався

Całkiem – цілком

Jako całości – у цілому

Podstawowy – основний

Po prostu – просто

Oczywiście – звичайно, авжеж, звісно, звісна річ, (обов'язково)

Правила творення польських слів на підставі їх українських відповідників

Цей роздій – це основна частина нашого підручника польської мови. А водночас, вона не може бути сприйнята позитивно професійними філологами, адже ми тут пропонуємо радше альтернативні, неофіційні способи вивчення мови.

Як би там не було, є певні правила, які корисно знати. Певні літери і звуки в українських словах мають свої відповідники у інших польських літерах і звуках. І навіть, якщо ці правила не збігають на 100%, варто з ними ознайомитись.

Ó – і практично завжди. Особливо заміна „ów” – „iw”

Краків, Львів, Київ, Харків – Kraków, Lwów, Kijów, Charków

Іменники: поляків - Polaków, документів - dokumentów

Часто: o – i

Kot – *kit* кіт
Dom – *dim* дім
Pod – *pid* під
Nos – *nis* ніс

У всіх польських словах, котрі мають у собі суфікс –pod–, він замінюється в українській мові на -під

Podłoga, podł'ahłyj підлога, підляглий - podłoga, podległy

Заміна „ie”

Pies – <i>pes</i> пєс	Biegać – <i>bihaty</i> бігати
Miecz – <i>mecz</i> мєч	Śpiewać – <i>spiwaty</i> співати
Pieczętka – <i>peczatka</i> печатка	Dziewczyna – <i>diwczyna</i> дівчина
Ciemno – <i>temno</i> темно	Ciekawy – <i>cikawyj</i> цікавий
Siebie – <i>sebe</i> себе	Miejsce – <i>misce</i> місце
Pietruszka – <i>petruszka</i> петрушка	Bieda – <i>bida</i> біда
Wieczór – <i>weczir</i> вечір	Niespodziewanie – <i>nespodiwano</i> несподівано
Dziekan – <i>dekan</i> декан	Mieszać – <i>miszaty</i> мішати
Ciepło – <i>teplo</i> тепло	Dzieło – <i>diło</i> діло
Ziemia – <i>zemi'a</i> земля	Miedź – <i>mid'</i> мідь
Kiepski – <i>keps'kyj</i> кєпський	Cień – <i>tiń</i> тїнь
Dzień – <i>deń</i> дєнь	

<p>Wierzba – <i>werba</i> верба Piec – <i>pekty</i> пекти Pierwszy – <i>perszyj</i> перший Dziesięć – <i>des 'at'</i> десять Pierścień – <i>persteń</i> перстень Kierownictwo – <i>keriwnyctwo</i> керівництво Piekarz – <i>pekar</i> пекар Pieczara – <i>peczera</i> печера Niebo – <i>nebo</i> небо Mieszkać – <i>meszkaty</i> мешкати Truskawiec – <i>Truskawec'</i> Трускавець Zielony – <i>zelenyj</i> зелений</p>	<p>Mierzyć – <i>miriaty</i> міряти Dzielić – <i>dilyty</i> ділити Miesiąc – <i>misiac'</i> місяць Mielizna – <i>milyna</i> мілина Dzielnica – <i>dilnyc'a</i> дільниця Pieszo – <i>piszky</i> пішки Sieć – <i>sit'</i> сіть Pieśń – <i>pisnia</i> пісня Wiersz – <i>wirsz</i> вірш Wieczny – <i>wicznyj</i> вічний Wiek – <i>wik</i> вік</p>
--	---

Сполучення „je” (є)

Je – o
 - ji

jechać – *jichaty* **їхати**
 jeść – *jisty* **їсти**
 jeź – *jiżak* **їжак**
 ros. *pojezd* – *pojizd* **поїзд**

jeden – *odyn* **один**
 jednak – *odnak* **однак**
 jednostka – *odynyc'a* **одиниця**
 jelen – *oleń* **олень**
 jesień – *osiń* **осінь**
 jezioro – *ozero* **озеро**
 jeżyna – *ożyna* **ожина**
 jemioła – *omela* **омела**

Заміна „ia”
 ia – i

Ciasto – *tisto* **тісто**
 Biały – *bilyj* **білий**
 Miasto – *misto* **місто**
 Dziad – *did* **дід**
 Siadać – *sidaty* **сідати**
 Piana – *pina* **піна**

Wiatr – *witer* **вітер**
Ciasny – *tisnyj* **тісний**
Ciało – *tiło* **тіло**
Oddział – *widdił* **відділ**
Piasek – *pisok* **пісок**
Wiadomo – *widomo* **відомо**
Siarka – *sirka* **сірка**
Wiara – *wira* **віра**
Siatka – *sitka* **сітка**
Wiadro – *widro* **відро**
Siano – *sino* **сіно**

Сполучення „іє” і „іа”

Ię, ią – іа я
- ja ‘я

imię – *imja* **ім’я**
ciężki – *tiażkyj* **тяжкий**
mięso – *mjaso* **м’ясо**
język – *jazyk* **язик**
miękki – *mjakyj* **м’який**
więzienie – *wjaznyc’a* **в’язниця**
osiągać – *dos’ahaty* **досягати**
mięta – *mjata* **м’ята**
pięć – *pjat’* **п’ять**
miąc – *mjaty* **м’яти**
ciężki – *tiażkyj* **тяжкий**
mięsień – *mjaz* **м’яз**
zięc – *zjat’* **зять**
obowiązek – *obowjazok* **обов’язок**
święto – *swiato* **свято**
oglądać – *hl’adaty* **глядати**
pamięć – *patjat’* **пам’ять**
porządek – *poriadok* **порядок**
rząd – *riad* **ряд**
pociąg – *pot’ah* **потяг**

Заміна „do-” - ді-

Dobrać – *dibraty* **дібрати**

Dowiedzieć się – *diznatysja* **дізнатися**,

Dojść – *dijty* (ale: *dojichaty*) **дійти, доїхати**

Dostać – *distaty* **дістати**

Dostać się (w jakieś miejsce) – *distatysja* **дістатися**

Litery „ę” i „ą” po spółgłosce

Ę, ą – u

Dostęp – *dostup* **доступ**

Następny – *nastupnyj* **наступний**

Męczyć – *muczyty* **мучити**

Włakać – *blukaty* **блукати**

Dźwięk – *zwuk* **звук**

Kręcić – *krutyty* **крутити**

Gołąb – *hołub* **голуб**

Kąt – *kut* **кут**

Postęp – *postup* **поступ**

Kręty – *krutyj* **крутий**

Kręcony – *kruczenyj* **кручений**

Łąka – *łuka* **лука**

Maż – *muż* **муж**

Waż – *wuż* **вуж**

Giąć – *hnuty* **гнути**

Krąg – *kruh* **круг**

Podstępny – *pidstupnyj* **підступний**

Giąć – *hynuty* **гинути**

Odstępować – *widstupaty* **відступати**

Szczeka – *szczuka* **щука**

Kłębek – *klubok* **клубок**

Ręka – *ruka* **рука**

Mętny – *mutnyj* мутний
Odłączać – *widłuczaty* відлучати
Kąt – *kut* кут
Kupać się – *kupatysja* купатися
Węzeł – *wuzoł* вузол

Od – wid від

G – H - Ch

У польській мові існує як літера g (відповідник українського Г), так і літера h (відповідник українського Г). А окрім того є ще CH, яка є відповідником кириличного Х

UKR – PL

Гора Hora – *góra*
Горло Horło – *gardło*
Горщик Horszczyk – *garnek*
Гнів Hniw – *gniew*
Наступного Nastupnoho – *następnego*
Збігатися Zbihatysia – *zbiegać się*

Але:

UKR – PL

Ганьба – *hańba*
Гумор – *humor*
Торгівля – *handel*
Історія – *historia*
Гук, шум – *huk*
Пароль – *hasło*

Тобто не можна автоматично замінювати українське h на польське g, так як у випадку російської мови. В російській буде звучати: Gamburg, gidrozona, Czernigiw, а в польській буде: Hamburg, hydrozona, Czernihiw, але: góra, ogórek (огірок) і так далі.

Зверніть увагу, що відповідником кириличного Х є польський двознак СН. Тобто дві літери, які утворюють разом один звук. Причому в польській мові, на відміну від української, білоруської та чеської, літери Н і СН звучать ідентично. Тобто як СН (кириличне Х). Поляки висловлюють слова: hańba, humor, huk так: ханьба, хумор, хук. Це і є причиною помилок у школі і не тільки, адже учні довгі роки не можуть зрозуміти, коли треба писати СН (se-ha) а коли Н (samo ha). Багато поляків навіть у дорослому житті помиляються.

Са – с’а **ця**:

Owca – wiwc’a, ulica – wułyc’a itp.

Для української мови характерне м’яке закінчення іменників –ця, тоді як у польській мові це закінчення тверде: са.

Widpowidnykom ukrajinskoji litery ji je prosto i.

UKR :: PL

Україна Ukrajina :: Ukraina

Егоїст Ehojist :: egoista

Зверніть увагу, що у польській мові чоловічі назви професії чи функції осіб мають закінчення характерні для жіночого роду (тобто –sta), тоді як для української більш характерне є закінчення «чоловіче», -ст.

UKR :: PL

Спеціаліст Specialist :: specjalista

Егоїст Ehojist :: egoista

Публіцист Publicyst :: publicysta

Журналіст Żurnalist :: dziennikarz, żurnalista

Машиніст Maszynist :: maszynista

Фармацевт Farmacewt :: farmaceuta

Але:

Магістр Magistr :: magister

Це правило стосується також назв хімічних речовин:

Лоратадин – loratadyna

Вітамін Е – witamina E

Глюкозамін – glukozamina

Ефедрин – efedryna

Кодеїн – kodeina

Морфін – morfina

Кокаїн – kokaina

Zamina U :: W

Замість українського (і російського) W у польській мові виступає U або (зрідка) ł:

UKR :: PL

Автобус Awtobus :: autobus

Європа Jewropa :: Europa

Євпаторія Jewpatorija :: Eupatoria

Мавпа Mawpa :: małpa

Закінчення дієслова в минулому часі:

UKR :: PL

Зробив zrobyw :: zrobił

Працював praciuwaw :: pracował

У польській мові немає характерного для української та білоруської мови сполучення WU на початку слова. Є натомість U, як у російській мові.

PL :: UKR

Ulica :: *wułycia* вулиця

Usta :: *wusta* вуста

Ucho :: *wucho* вухо

Ul :: *wulyk* вулик

Підстави польської граматики

Як ми вже раніше згадували, польської граматики не треба особливо вчитися, адже більшість правил є ідентичні або подібні до тих, які виступають в українській граматиці. Нижче – найважливіші приклади.

Розділ про польську граматику ми цілеспрямовано написали частково на українській, а частково на польській мові. Польські слова, які вам можуть бути незрозумілі, перекладаємо на українську.

Przymiotnik – прикметник

Rzeczownik – іменник

Czasownik – дієслово

Odmiana przez przypadki – відмінювання

Przypadek – відмінок

Przysłówek - прислівник

ODMIANA PRZYMIOTNIKÓW I PRZYSŁÓWKÓW

Odmiana polskich przymiotników i przysłówków rządzi się tymi samymi prawami, co w języku ukraińskim. Poniżej – kilka przykładów.

Odmiana przez osoby: wesoly – wesola – wesole (on, ona, ono)

Wesoly chłopiec – веселий хлопець

Wesola dziewczyna – весела дівчина

Wesole otoczenie – веселе оточення

Dobry – dobra – dobre

Dobry przykład – добрий приклад

Dobra książka – добра книжка

Dobre samopoczucie – добре самопочуття

Zwróć uwagę:

Właściwie wszystko jest tu tak samo, jak w ukraińskim, z jedną różnicą – w rodzaju męskim jest końcówka – y, a nie yj (ий). Np. dobry, wesoly, ciekawy (y транслітерації: добри, весоли, цікави). W rodzaju żeńskim wszystko jest tak jak w języku ukraińskim, z końcówką –a: dobra, wesola, ciekawa, prawdziwa.

Uwaga: ukraińskie słowo добре można przetłumaczyć na polski na dwa sposoby - znaczy ono zarówno dobre, jak i dobrze.

Np. To dobrze, że świeci słońce. – Це добре, що світить сонце.
To jest dobre piwo. – Це добре пиво.

Odmiana przez przypadki

Przymiotniki odmieniają się przez przypadki podobnie jak w języku ukraińskim.
Przykład:

Ładna dziewczyna (гарна дівчина)

Warianty:

Mianownik (kto? Co?) Ładna dziewczyna
Dopełniacz (kogo? Czego?) ładnej dziewczyny
Celownik (komu? Czemu?) ładnej dziewczynie
Biernik (kogo? Co?) ładną dziewczynę
Narzędnik (z kim? Z czym?) z ładną dziewczyną
Miejscownik (o kim? O czym?) o ładnej dziewczynie
Wołacz (звернення до когось/чогось) ładna dziewczyno!

Liczba mnoga:

Ładne dziewczyny, ładnych dziewczyn, ładnym dziewczynom, ładne dziewczyny, z ładnymi dziewczynami, o ładnych dziewczynach, ładne dziewczyny!

Przysłówki

Małe przypomnienie ze szkoły podstawowej: przymiotniki odpowiadają na pytanie jaki, jaka, jakie, a przysłówki – na pytanie jak? Np.

Przykłady przysłówek: (dla porównania, w nawiasie analogiczne przymiotniki)

Słabo – слабо (słaby – слабкий)

Dobrze – добре (dobry – добрий)

Źle – погано (zły – поганий)

Ładnie – гарно (ładny – гарний)

Zielono – зелено (zielony – зелений)

Niepotrzebnie – непотрібно (niepotrzebny – непотрібний)

Jak widzimy, przysłowki kończą się na –o lub –e, podobnie jak w języku ukraińskim.

Stopniowanie przymiotników – również podobnie jak w języku ukraińskim.

Np. Ładny – ładniejszy – najładniejszy
Świeży – świeższy – najświeższy
Drobny – drobniejszy – najdrobniejszy
Szeroki – szerszy – najszerszy
Głęboki – głębszy – najgłębszy
Stary – starszy – najstarszy
Młody – młodszy – najmłodszy
Atrakcyjny – atrakcyjniejszy – najatrakcyjniejszy
Mały – mniejszy - najmniejszy

Ale są też przymiotniki nieregularne, podobnie jak w języku ukraińskim:

Duży (великий) – większy – największy
Dobry – lepszy – najlepszy
Zły – gorszy – najgorszy

Istnieje też, podobnie jak w języku ukraińskim, możliwość odmiany przymiotników zgodnie ze schematem opisowym

Czyli albo:

Twardy – twardszy – najtwardszy

Albo stopniowanie opisowe:

Twardy – bardziej twardy – najbardziej twardy
Twardy – mniej twardy – najmniej twardy

Chytry – bardziej chytry – najbardziej chytry
Chytry – mniej chytry – najmniej chytry

LICZEBNIKI

1 – jeden – pierwszy pierwsza pierwsze
2 – dwa – drugi druga drugie
3 – trzy – trzeci trzecia trzecie
4 – cztery – czwarty czwarta czwarte

10 – dziesięć – dziesiąty dziesiąta dziesiąte
11 – jedenaście – jedenasty jedanaście jedenaste
12 – dwanaście – dwunasty dwunasta dwunaste

20 dwadzieścia – dwudziesty dwudziesta dwudzieste
21 dwadzieścia jeden – dwudziesty pierwszy dwudziesta pierwsza dwudzieste pierwsze

30 trzydzieści
40 czterdzieści
50 pięćdziesiąt
60 sześćdziesiąt

Różnice w końcówkach między polskim a ukraińskim

- naście - надцять (11, 16, 17)
- dzieścia - дцять (20)
- dzieści - дцять (30)
- czterdzieści – сорок (40)
- dziesiąt -десят (60, 70, 80)
- dziewięćdziesiąt – дев'яносто (90)

Nazwy polskich miesięcy – większość z nich jest podobnych do ukraińskich

Styczeń – січень – січень
Luty – лютий – лютий
Marzec – berezeń – березень
Kwiecień – kwiteń – квітень
Maj – trawień – травень
Czerwiec – czerweń – червень
Lipiec – lypeń – липень
Sierpień – serpeń – серпень
Wrzesień – wereseń – вересень
Październik – żowteń – жовтень

Listopad – lystopad – листопад

Grudzień – hrudeń – грудень

Różnią się tylko: marzec, maj, październik (березень, травень, жовтень)

RZECZOWNIKI

Odmiana polskich rzeczowników jest niemal tak sama jak w języku ukraińskim, dlatego w tym przypadku nie ma nad czym się rozwodzić. Dla porządku podamy kilka przykładów.

Корова Korowa (krowa)

Odna korowa (jedna krowa)

Dwi korowy (dwie krowy)

Pjat' koriw (pięć krów)

Ja maju korowu (mam krowę)

Ty majesz korowu (ty masz krowę)

Korm dla korowy (karma dla krowy)

Z korowoju (z krową)

Pry korowi (przy krowie)

Bez korowy (bez krowy)

Wułycia (ulica)

Odna wułycia (jedna ulica)

Cia wułycia (ta ulica)

Na cij wułyci (na tej ulicy)

Za cijeju wułyceju (za tą ulicą)

Dlia cijeji wułyci (dla tej ulicy)

I tak dalej.

CZASOWNIKI

Odmiana ukraińskich czasowników przez osoby jest bardzo prosta do nauczenia się. Polski bezokolicznik zawsze kończy się na –ć (odpowiednik ukraińskiej końcówki –ty), a odmiana jest dość regularna.

Przykłady:

Robić Робити

Ja robię
Ty robisz
On/ona/ono robi

My robimy
Wy robicie
Oni robią

Spać (спати)

Ja śpię
Ty śpisz
On/ona/ono śpi

My śpimy
Wy śpicie
Oni śpią

I dwa podstawowe czasowniki: mieć i być (мати і бути)

Mieć

Ja mam	My mamy
Ty masz	Wy macie
On ma	Oni mają

Być

Ja jestem	My jesteśmy
Ty jesteś	Wy jesteście
On jest	Oni są

CZASOWNIKI ZWROTNE:

UWAGA: inaczej niż w języku ukraińskim, partykuła –sia (się) jest w języku ukraińskim pisana oddzielnie od czasownika.

Boję się – я боюся, я боюсь

Co się stało? – що сталося?

CZAS PRZESZŁY

Tutaj również mamy formę bardzo podobną do języka ukraińskiego, z jedną ważną uwagą. Otóż w języku polskim powiemy: ja robiłem, ja lubiłem, ja pracowałem. Natomiast po ukraińsku będzie: ja robyw, ja lubyw, ja praciuwaw. Czyli z polskiego punktu widzenia jest to tak jakby ja + forma trzecia (on) czasownika. Przy czym po polsku niekoniecznie trzeba dodawać osoby, bo osobę można poznać po końcówce czasownika:

Ja -łem
Ty -łeś
On -ł
Ona -ła
Ono -ło
My -liśmy
Wy -liście
Oni -li
One -ły

Pracować

Ja pracowałem / Pracowałem
Ty pracowałeś / Pracowałeś
On pracował / Pracował
Ona pracowała / Pracowała
My pracowaliśmy / Pracowaliśmy
Wy pracowaliście / Pracowaliście
Oni pracowali / Pracowali
One pracowały / Pracowały

Starać się (намагатися)

Ja się starałem / Ja starałem się / Starałem się
Ty się starałaś / Ty starałaś się / Starała się
On się starał / On starał się / Starał się
Ona się starała / Ona starała się / Starała się
Ono (dziecko) się starało / Ono starało się / Starało się
My się staraliśmy / My staraliśmy się / Staraliśmy się
Wy się staraliście / Wy staraliście się / Staraliście się
Oni się starali / Oni starali się / Starali się
One się starały / One starały się / Staraly się

CZAS PRZYSZŁY

Czas przyszły również tworzymy analogicznie jak w języku ukraińskim, czyli według jednego z dwóch schematów: np. robić -> *ja zrobię* lub *ja będę robić*.

Przykłady:

Robić

Ja zrobię / Ja będę robić (tryb dokonany / tryb niedokonany)

Ty zrobisz / Ty będziesz robić

On zrobi / On będzie robić

My zrobimy / My będziemy robić

Wy zrobicie / Wy będziecie robić

Oni zrobią / Oni będą robić

Zauważmy, że obie formy nie są do końca zamienne: pierwsza z nich jest formą dokonaną (*ja zrobię*), a druga – niedokonaną (*ja będę robić*).

Польські діалекти

Польська мова, так як і інші, має багато регіональних діалектів чи просто особливостей. Навіть окремі міста мають свої, характерні тільки для них слова, яких у інших регіонах не завжди розуміють.

На виникнення регіональних різниць у польській мові мала вплив складна історія Польщі. Тут варто згадати декілька фактів.

По перше – Польща завжди розвивалася згідно з поліцентричною моделлю. В Польщі існували декілька центрів, які можна вважати осередками творення державності. Першим із них була Великопольща (захід), де знаходилася перша столиця Польщі – Гнезно. Водночас вже тоді, у часи Пястів, існував і другий сильний осередок – Малопольща зі столицею в Кракові, куди було переведено столицю. Окрім того, за досить автономними схемами розвивалися і інші регіони: Сілезія, Помор'я, Мазовія, Куяви тощо, де були свої князі і свої особливості (в тому числі мовні).

Згодом Польща втратила на користь Німеччини західні території, а одночасно розпочала експансію на схід, завоюючи сучасні українські землі і вступаючи в унію з Литвою. Це призвело до взаємного проникання польської, української і білоруської мов (чи радше старобілоруської і давньоукраїнської), а також германізації Помор'я і Сілезії. Часи ягеллонів означали зростання значення Мазовії, яка до того вважалася забутою провінцією та навіть довгий час не належала до Польщі, а лише була автономним князівством. Разом із переведенням столиці до Варшави зродився конфлікт між давньою та сучасною столицею, який триває до сьогодні і відображається також у мовних ознаках.

Часи поділу Речі Посполитої внесли свої корективи. Інакше розмовляли поляки піддані русифікації, інакше – ті які були германізовані. Свої особливості були в Галичині, де можна було вільно спілкуватися польською і українською мовами, зате були численні запозичення з мов Австро-Угорської монархії: німецької (у віденському діалекті), чеської, сілезької, української і русинської, словацької, мадярської. Ці мовні поділи залишилися після відновлення незалежності в 1918 році і великою мірою є актуальними до сьогодні.

Непольські мови на території Польщі

Серед мов, які компактно використовуються і є окремими мовами, можна перелічити такі:

- Німецька (на території Опольського воєводства нею розмовляють цілі повіти)
- Кашубська – у районі Гданська і Гдині
- Сілезька – на Верхній Сілезії (Сілезьке воєводство)
- Білоруська (східне Підляшшя)

Окрім того, українською мовою розмовляють у деяких повітах Вармінсько-Мазурського і Західнопоморського воєводства та в Лігніці, лемківською – в Карпатах та в місцях переселення лемків (Західна Польща), словацькою – у декількох селах Спіша і Орави поблизу Татрів (причому вже вона там зникає) і литовською – у гміні Пунськ поблизу литовського кордону.

Сілезька мова

Сілезька мова – це супіш польської, німецької, чеської та своїх особливостей. Це один із небагатьох діалектів, який доволі поширений і який розвивається. Сілезькою мовою володіють дуже багато корінних мешканців Сілезії, причому вони можуть вільно переходити між нею та літературною польською. У комуністичні часи вона була переслідувана, з людей які розмовляли сілезькою сміялися, однак зараз вона відроджується. Це пов'язане з сильним у останніх роках рухом заради автономії (культурної та політичної) Сілезії. В Польщі існують сильні суперечки на рахунок того, чи сілезька мова – це самостійна мова, чи лише діалект польської. Це саме стосується сілезької національності. Ідентична ситуація є в сусідній Чеській Республіці, яка має свою частину Сілезії – з містами Острава, Богумін, Опава і Чеський Тешин.

Сілезьку мову просто так тяжко зрозуміти навіть полякам, тож українці можуть її не зрозуміти зовсім.

Кашубська мова

Кашубська мова не є частиною польської і навіть польські націоналісти вважають її окремою західнослов'янською мовою. Оскільки сілезьку ще можна зрозуміти, кашубської ніяк. Вона має зовсім окрему лексику з

багатьма скандинавськими та німецькими запозиченнями, а також іншу абетку і граматику.

Кашубська мова поширена в селах і містечках субрегіону Кашуби, що в Поморському воєводстві. На селах і в містечках нею (або кашубсько-польським суржиком) розмовляють більшість мешканців. Столиця кашубської мови – це містечка Картузи і Косцежина, інші міста з поширеною кашубською, це: Пуцьк, Вейхерово, Реда, Румія, села та містечка Гельської коси. В перелічених населених пунктах є поширені кашубські написи (поряд з польськими) у назвах вулиць чи в установах. Частково вона використовується також у Гданську, Гдині та Сопоті, в кожному разі там відчутні її впливи, однак вона негативно сприймається польськомовними мешканцями Тріймиської метрополії. Найбільш відомим представником кашубського етносу є прем'єр Дональд Туск.

Гуральська мова

Гуральська мова, тобто мова верховинців, gwara górska – це черговий поширений діалект, який використовується в районі Татрів. Найбільші осередки: Закопане, Нови Тарг. По-гуральськи розмовляють переважно в гірських селах, але не в усіх польських Карпатах, а лише на відстані максимально до 40 км від Закопаного. В інших районах польських Карпат – своя гірська говірка, але вона не вважається góralskim.

Корінне населення Татрів і підтатранського регіону Podhale, яке розмовляє на гуральській мові, це – Górale (верховинці). Однак не всі мешканці підтатранського регіону зараховуються до того етносу. Більшість мешканців міста Закопане, особливо його центру – це все таки нащадки польських «колонізаторів» з Кракова, Варшави, Львова та всієї Польщі, які не говорять говіркою та не хочуть мати нічого спільного з góralami. Гуралі називають цих людей цепрами (сергу – люди з низин).

Гуральська мова відрізняється від літературної польської лексику (багато запозичень зі словацької і русинської мови) і вимовою (зовсім інший наголос, інша мелодія), частково граматику, однак вона використовує цю саму абетку, що і польська. Серед верховинців велике почуття власної культурної автономії, ідентичності і відмінності від «цепрів», однак все ж таки вони вважають себе частиною польської нації і в них немає (на відміну від сілезяків) автономних настроїв.

Інші особливості

Суперництво між колишньою та нинішньою столицями Польщі – дуже актуальна тема. У Кракові традиційно Варшаву не люблять, ці два міста

завжди протиставляють один одному. Варшав'яки насміхаються із польської говірки, «кракуси» - з варшавської. Відмінностей до речі доволі багато. Приклади слів характерних для краківської говірки:

Wychodzić na pole (у Варшаві – wychodzić na dwór) – виходити на вулицю

Вис, ciul – краківський синонім слова чуї

Goronc – ураї, спека

Для Познані характерні слова:

Tej – нічого не означає, воно додається на кінці речення

Ругу – ziemniaki картопля

Для Гданська – слово Jo = tak

Найчастіші мовні помилки

Незважаючи на те, що польська лексика дуже схожа на українську, в наших мовах існують «фальшиві друзі», на які треба звертати особливу увагу. Йдеться про слова і звернення, які звучать і пишуться подібно в обох мовах, але мають інше значення. Часом навіть протилежне або непристойне.

Особливо треба пам'ятати про те, щоб полякам не казати, що «спускаюся в низ і будемо рухатися далі». Слова з цієї таблиці просто треба вивчити. Бажано всі.

PL - UA	UA - PL
Ruchać się – займатися сексом	Рухатися – poruszać się, iść
Krzesło – стілець	Крісло – fotel
Łyżwy – ковзани	Лижі – narty
Drużyna (sportowa) – zespół sportowy	Дружина – żona
Sklep – магазин, крамниця	Склеп – krypta, grobowiec
Dywan – килим	Диван – sofa, kanapa
Kubek – склянка, стакан	Кубок – puchar
Dynia – гарбуз	Диня – melon
Kijanka – молода жаба	Киянка – kijowianka
Akademik – гуртожиток	Академік – naukowiec Akademii Nauk
Nawiązywać – наводити контакти	Нав'язувати – narzucać
Rozbierać się – роздягатися	Розбиратися – znać się na czymś
Jedyny – поодинокий	Єдиний – wspólny, całościowy
Niewidomy – сліпий	Невідомий – nieznaný
Magazyn – склад	Магазин – sklep
Na pewno – точно, на 100%	Напевно – prawdopodobnie, być może
Arbuz – кавун	Гарбуз – dynia
Owoce – фрукти	Овочі – warzywa
Szyny – рейки	Шини – opony
Matka – мати	Матка – macica
Pukać – стукати	Пукати – pierdzieć
Baton – шоколадний батончик	Батон (хліб) – bochenek, bochen (chleba)
Broń – зброя	Бронь, бронювання – rezerwacja
Dorożka – коляска	Доріжка – ścieżka
Dziadek – дідусь	Дядко – wujek
Dworzec – вокзал	Палац (рос. дворец) – pałac

Głaz – великий камінь, скеля	Око (рос. глаз) – oko
Kwas – кислота	Квас – kwas chlebowy
Klątwa – прокляття	Клятва – przysięga
Koniecznie – обов’язково	Конечно – no jasne
Krawat – галстук	Ліжко (рос. кровать) – łożko
Liczny – численний	Приватний (рос. личный) – prywatny, osobisty
Oddychać – дихати	Відпочивати (рос. оддыхать) – odpoczywać
Pamiętnik – мемуари	Пам’ятник – pomnik
Pensja – зарплата	Пенсія – emerytura
Rano – ранок	Рано (вчасно, скоро) – wcześnie
Jutro – завтра	Ранок (рос. утро) – poranek
Fakultet – додаткові уроки	Факультет – wydział
Czaszka – череп	Чашка - filiżanka
Sutki – груди	Доба (рос. сутки) – doba
Złamać się – тріснути, переламатися	Зіпсуватися (рос. сломаться) – zepsuć się
Wypadek – транспортна аварія	Випадок – przypadek
Spuścić się – скінчити (оргазм)	Спуститися в низ – zejść na dół
Sympatyczny chłopiec – веселий, чемний, з яким приємно проводити час	Симпатичний – przystojny (chłopak)
Sympatyczna dziewczyna – весела, чемна	Симпатична – ładna (dziewczyna)
Spodziewać się – очікувати (чогось доброго або поганого)	Сподіватися – mieć nadzieję na, spodziewać się (тільки чогось доброго)

Польський молодіжний сленг і побутова мова

Як у кожній іншій мові, також у польській виступають величезні різниці між літературною мовою та мовою, якою розмовляють звичайні поляки. Більшість класичних курсів та підручників польської, на жаль, не враховує того факту та з них ви можете щонайбільше вивчити гарненьку, але штучну мову польських письменників і інших людей культури, з якою навіть не зустрінетеся в радіо і на телебаченні – бо і там зараз говорять більш побутовою мовою.

Як розмовляти – гарненько на літературній мові, чи на побутовій, а може зовсім у молодіжному сленгу з використанням нецензурної лексики – вибір належить до Вас. Однак усе ж таки вивчаючи мови, ви повинні знати всі варіанти. Все рівно зустрінетеся на вулиці, в фільмах чи тим паче підчас навчання в Польщі з молодіжним сленгом та з некультурними словами. Звісно, що культурна людина не повинна певних слів вживати – але обов'язково мусить їх знати, хоча б тому щоб розуміти, що певних почутих на вулиці слів повторювати не треба.

Нижче – словник польського молодіжного сленгу з прикладами. Як можна здогадатися, в словнику знайшлося місце далеко не для всіх і навіть не для половини сленгової лексики. Вона ж необмежена. Автор вибрав ті сленгові і побутові слова, які найбільш потрібно знати і які, так би мовити, понад часові. Тобто ті, які не є лише результатом актуальної короткотермінової моди, але залишаються на довго в польській побутовій мові. Вивчіть їх, а після того прочитайте декілька коротких текстів на сленгу, які знаходяться далі. Ага, і тут не потрібен український переклад – значення польських слів автор розтлумачив на польській літературній мові, але добираючи такі польські слова, щоб вам було зрозуміло. Треба ж уже практикуватися.

Siema – cześć (przy powitaniu)
Siema stary, jak leci? W porzo, a u Ciebie?

Nara, narka, na razie – cześć (przy pożegnaniu)
Ja spadam na chatę. Narka.

Ogarnąć się – doprowadzić się do porządku
Byś się ogarnął w końcu.

Ogarniać – rozumieć, znać się na czymś
Nie ogarniam tej fizyki.

Akademik – dom studencki, internat dla studentów

Cipa – żeński organ płciowy, wagina

Bimber – samogon
Waldek pędzi bimber w piwnicy.

Pała – ocena niedostateczna w szkole / penis
Jak było w szkole? Kijowo, dostałem pałę z matmy.

Dycha – dziesiątka (np. 10 złotych)
Daj dychę na piwo! – Spadaj, nie mam kasy.

Kibel – toaleta
Idę do kibla się odlać.

Ziom, ziomek, koleś – człowiek

Od dupy strony – od tyłu / nie w tej kolejności
Zabraliśmy się do remontu od dupy strony, najpierw trzeba było zrobić pokój, a na końcu łazienkę, a nie odwrotnie.

Alfons – sutener

Alleluja i do przodu! – nie przejmujemy się i robimy swoje, robimy co zaplanowaliśmy

Melina – nielegalne miejsce, gdzie można kupić alkohol / podrzędna knajpa

Knajpa – pub, restauracja, bar

Obalić – wypić
To co, obalimy tę flaszkę we dwóch? No proste! Ma się rozumieć!

Zioło, trawa – marihuana

Badziew – towar z niższej półki, barachło
Badziewny – zły jakości, słaby

Dziwka, szmata, ździra – prostytutka

Bajer – coś fajnego, zaczepistego

Bajerować – zmyślać, upiększać np. w celu poderwania laski (zdobycia względów dziewczyny)
I jak? Zbajerowałaś tę laskę?

Babiarz – inaczej kobieciarz, facet który lubi podrywać dziewczyny

Laska – ładna dziewczyna / seks oralny (robić facetowi laskę, robić loda)
Zobacz jakie laski idą. No, zwłaszcza ta blondyna z prawej.

Do kitu, lipa, do dupy – źle, zła sytuacja
Do kitu, nie ma internetu, wyłączyli nam. Serio? No to lipa. Jesteśmy w dupie.

Bajzel – bałagan, nieporządek
Ale tu masz bajzel w pokoju. Ogarnij go trochę. (zrób porządek)

Balety – impreza, potańcówka, dyskoteka
To co, wbijamy dzisiaj wieczorem na balety do klubu Rosi?

Ciuchy – ubrania, odzież

Ciucharnia – sklep z używaną odzieżą (second hand)

Banalne – bardzo proste, bardzo łatwe
I jak to zadanie z matmy? Banalne, od razu rozwiązałem.

Na bank – na pewno, na 100%
Zobaczysz, na bank na egzaminie będzie zadanie z aerodynamiki.

Flaszka – butelka (zwłaszcza w odniesieniu do alkoholu)
Przynieś jeszcze browary. Tak gdzieś z cztery flaszki

Impreza – zabawa, wydarzenie towarzyskie

Frajer – naiwny człowiek
Co za frajer, on naprawdę myśli, że oddadzą mu tę kasę.

Czaić bazę – wiedzieć o co chodzi
Czaisz bazę? Ale przypał, jutro przyjdzie do nas kontrola.

Czaić – rozumieć
Nie czaję tego zadania z fizy.

Besztać – poniżać, krytykować
Ale cię zbeształ.

Bez jaj! - "nie gadaj", "nie żartuj"
No bez jaj, naprawdę? Pierdolisz, to przecież niemożliwe.

Blokowisko – dzielnica-sypialnia, dzielnica miasta z wysokimi blokami (budynkami mieszkalnymi) z epoki komunizmu, osiedle

Pa – patrz
Pa, jebnie! – Zobacz, zaraz uderzy.

Beka – śmiech, nabijanie się

Bez kitu – naprawdę

Bez kitu, on naprawdę myśli, że uda mu się wejść.

Wciskać kit – próbować komuś wmówić nieprawdę.

Co mi tu kit wciskasz, że cię wczoraj nie było w mieście, skoro Janek cię widział.

Obciach – coś niemodnego, wsiowego

Ale obciach, zobacz jak on się ubrał!

Facet, koleś – mężczyzna

Ochrzan, opierdol – krytyka pod adresem kogoś

Dostałem wczoraj ochrzan od mamy, bo zepsułem telewizor.

Biba, kira – impreza

Wbijaj do nas na chatę, taką bibę zrobimy, że hej!

Bidul – dom dziecka, sierociniec

Bida – bieda

U nas stara bida. Kasy ni ma.

- Siema. Idziemy na jakieś bro? - Bida u mnie ;/ Nie mam siana – nie mam pieniędzy

Blachy – numery rejestracyjne

Samochód na poznańskich blachach.

Biurwa – kobieta biurokratka

Byłem dzisiaj w urzędzie, ale nic nie załatwiłem. Kolejka była że hej, a biurwy zamiast obsługiwać petentów, piły kawę i plotkowały.

Blokery, dresiarz – niezbyt inteligentny chłopak z blokowiska, kibol, jego aktywność ogranicza się do picia alkoholu i dawania ludziom wpierdol (bicia ludzi)

Kitrać – chować

Tak skitrałem to piwo, że później sam nie mogłem znaleźć.

Dla mnie bomba – super

Jak ci się podoba moja nowa fryzura? – Dla mnie bomba, tak trzymać!

Japa – twarz

Zamknij japę

Brachol – brat

Mój brachol jest ode mnie 3 lata starszy.

Ciota, pedał – gej

Bramkarz – ochroniarz na dyskotecę

Bramkarz go nie wpuścił do knajpy i jeszcze dał mu wpierdol, jak ten się zaczął stawiać.

Brechtać – śmiać się

Kutas – chuj, penis

Browar, browce – piwo, piwa
Idziemy do sklepu po browce.

Bryczka, bryka – samochód
Niezła bryka! Ile za nią dałeś?

Lajtowo – fajnie, świetnie, super, łatwo, prosto

Bryndza, lipa – niedobrze, źle, niewesoło.
Ale bryndza dzisiaj na mieście.

Buc – Inaczej cham, prostak, burak
Co za buc z tego Andrzeja.

Bufon – zarożumiały człowiek

Buda – szkoła
Idziesz dzisiaj do budy? Muszę, mam już trzy pały z matmy i babka powiedziała, że jak jeszcze raz opuszczę lekcje, to będę miał przechłapanie / przesrane.

Polibuda – politechnika
Najbrzydsze dziewczyny są na polibudzie.

Bujać się – zakochać się
Zabujałem się w Kaśce, a ona mnie nie chce. Chyba sobie w łeb strzelę.

Bujaj się – spierdalaj, spadaj, idź stąd
Nie twoja sprawa, bujaj się stąd!

Puszczalska – dziewczyna, która uprawia seks z wieloma chłopakami, łatwa

Puszczać się – uprawiać seks z kim popadnie (o dziewczynach)
Słyszaleś, Aśka puściła się z tym grubym Zbyszkciem.

Spox, spoko - OK, w porządku
Nie mam dzisiaj kasy, oddam ci za tydzień. – Spoko, nie ma problemu.

Bulić – płacić
Ile zbuliłeś za ten telefon?

Hajs – kasa, pieniądze, forsa, siano
Masz hajs? – Nie mam. – To spadaj / To bujaj się.

Szlug, pet, fajka, fajek – papieros
Daj szluga! – Nie dam ci, mam ostatniego.

Burak – wieśniak, cham, prostak
Ale burak z tego Wieśka.

Burżuj – zamożny człowiek

Iść z buta – iść pieszo, na piechotę
Autobus nam spierdolił (uciekł). – Trudno, pójdziemy z buta, to nie tak daleko.

Byczyć się – nic nie robić, odpoczywać biernie
Cały tydzień pracowałem i dzisiaj mam ochotę się trochę pobyczyć.

Bydlak, bydle – zły człowiek
Słyszaleś, ten bydlak bije żonę.

Być w dupie – coś nie wyszło i jesteśmy w patowej sytuacji

Kurwa Karol pojechał i zabrał auto. No to panowie jesteśmy w dupie

Bydło – tłum ludzi zachowujących się po chamsku
Bydło z Warszawki zjechało do Zakopanego i się lansuje na Krupówkach.

Z palcem w dupie – łatwo
Dasz rady to zrobić? – No ba. Z palcem w dupie.

Bzik - to przesadne zamilowanie lub pociąg do czegoś, maniackie hobby do przesady.
Pierdolec na punkcie czegoś.
Maciek ma bzika na punkcie komputerów.

Bydzia – Bydgoszcz

Bzykać się – pierdolić się, uprawiać seks
Chodź mała, pobzykamy się! Nie dzisiaj, boli mnie głowa.

Ja pierdołę! – wyrażenie zdenerwowania
Ja pierdołę, zaraz mnie kurwica strzeli! Zobacz, jak ten palant jedzie!

Wszystko cacy, spoko, spox – w porządku, OK.
U nas wszystko cacy.

Capić - śmierdzieć

Chać - coś beznadziejnego, tandetnego, kiepskiej jakości / niefajna sytuacja
Ale chała!

Chlać – pić alkohol
Znowu się schlałeś wczoraj!

Luzik – spoko, OK
Spóźnię się trochę, nie będzie problemu? – Luzik, poczekam.

Na luzie – bez zdenerwowania

Podszedłem na ludzie do egzaminu i zdałem.

Ale chryja - coś co się nie udało, coś głupiego

CHWDP – chuj w dupę policji

Cienias – słabas, słabeusz

Wiedziałem że mu się nie uda, to cienias.

Cisnąć - iść

Ciśniemy do sklepu

Ciśniemy z buta – idziemy na piechotę, pieszo

Cinkciarz – osoba handlująca walutą na ulicy

Cwaniak – sprytny, przebiegły i nieuczciwy człowiek

Ten cwaniak znowu coś kombinuje. Chyba chce nas oszukać na rachunkach.

Ciołek – głupek

Cisnę – idę, lecę, spadam

Cisnę na chatę

Co ma piernik do wiatraka? – jaki związek ma jedno z drugim

Koło – kolokwium, test (na uniwersytecie)

Koleś, kolo - człowiek

Co za koleś!

Sępić – prosić o papierosa, piwo czy jedzenie udając, że się nie ma pieniędzy

Znowu bez kasy przyszedłeś i będziesz od nas sępić.

Cool – fajnie, zajebiście

Cykor – bojaźń

Mam cykora przed tym egzaminem.

Cykać się – bać się

Czad, odlot, ogień – coś bardzo fajnego

Ale czad był na koncercie!

Czadowo – fajnie, zajebiście

Nie czaję – nie rozumiem

Czub, czubek – wariat, świr

Dać dupy, dać ciała – nie wykorzystać szansy, spierdolić coś
Dales dupy, ze nie poszedles wczoraj z nami.

Dać w palnik – pić alkohol w dużych ilościach

Daj se siana – zrezygnuj z czegoś
Daj se siana i nie podniecaj się tak, to i tak nie wyjdzie.

Debeściak – najlepszy (the best)

Do dupy, do bani – źle
Jak było? - Do bani, trzeba było zostać w domu, niepotrzebnie czas straciłem!

Do chuja, w chuj – dużo
Nie przeszkadzaj mi, mam do chuja roboty.

Wpierdzielać – jeść

Dopalacze – legalne narkotyki

Dostać pierdolca - oszaleć
Jak ten kot nie przestanie miauczeć, to dostanę pierdolca

O dupie Maryni (mówić) – gadać bez sensu, o pierdołach (głupotach)

Dymać – iść / uprawiać seks / oszukać
*Prawnik nas wydymał, wziął kasę i nie załatwił sprawy.
Dymaj na chatę!
Niezła laska. Chętnie bym ją wydymał!*

Dymaj się – spadaj, idź stąd

Palant, dzban – idiota, debil
Ten dzban znowu przyszedł.

Dziad – człowiek (zwłaszcza starszy, zaniedbany) bez pieniędzy

Dziadostwo – sytuacja złej jakości
Straszne dziadostwo w tej Jakucji.

Dzia, dzięks, dzięki – dziękuję

Dziara – tatuaż
Zrobiłem sobie dziarę na nodze. – Serio? Poka poka! (pokaż)

Dzida, kutas, fiut, pała, fujara – chuj, penis

Melanż – impreza na której pije się dużo alkoholu

Dziobak, kujon – zauczka, osoba która dużo się uczy a przy tym mało z tego rozumie

Ten kujon znowu dostał piątkę z biologii.

Dziupla – miejsce gdzie złodzieje trzymają kradzione auta

Nici z... – nie będzie
Dzisiaj nici z seksu.

Ekipa – paczka znajomych, grupa przyjaciół
Byliśmy wczoraj z ekipą na wycieczce, ale czad!

Fafik – mały pies, popularne imię psa

Fajka, fajek – papieros
Masz fajki? Zapalimy.

Fart, mieć farta, fuks – szczęście, mieć szczęście
Ten to ma farta, znowu wygrał w konkursie.

Fest – mocno / fajnie
Ta wóda daje kopa, że fest.

Amfa, feta – amfetamina

Fikać, podskakiwać – stawiać się, być nieposłusznym
Nie fikaj, bo dostaniesz wpierdol.

Foch – obrażanie się
Moja dziewczyna znowu robi fochy.

Forsa, szmal, kasa, kapusta – pieniądze
Nie mam forsy / nie mam kasy, pożycz mi dychę do jutra.

Fleja – brudas

Franca - upierdliwa baba
Ta franca znowu coś od nas chce.

Fucha – dodatkowa praca
Złapałem fuchę w weekendy, to trochę zarobię.

Kumpel – przyjaciel

Full wypas, wypasiony – super, elegancki
Ale wypasiona fura! Musiała dużo kosztować.

Fuszerka – praca / remont złej jakości, prowizorka
Robotnik odstawił fuszerkę i teraz dach przecieka.

Gach – kochanek

Wal się – spadaj

Gały – oczy

Widziały gały, co brały

Gała – piłka nożna / pała w szkole

Donald Tusk lubi haratać w gałę z kolegami z partii.

Wszamać – zjeść

Wszamałbym coś na ciepło.

Gówniarz, małolat, gnojek – młody człowiek, nastolatek

Ci gówniarze znowu wybili szybę w oknie!

Gbur – osoba pesymistyczna, cicha i wredna

Co za gbur i bufon z tego Wojtka, w ogóle się do ludzi nie odzywa i siedzi taki ponury.

Dygać się – bać się

Git, gicior – fajnie

Jest git! Przeszliśmy do następnego etapu.

No i gitara – super

Udało się! Przyznali nam dotację. – No i gitara.

Wszystko gra – wszystko w porządku

Co tam u ciebie? Wszystko gra, dzięki.

Gleba – upadek

Zaliczyć glebę – upaść na ziemię

Glany – biercy, ciężkie buty które noszą punki

Glina, gliniarz – policjant

Głąb – idiota

Gniot – badziewie, rzecz podrzędnej jakości

Goń się – spierdalaj

Gość, gostek – facet

Jakiś gościu się pytał o ciebie.

Haftować – rzygać, wymiotować

Na haju – pod wpływem narkotyków

Hajtnąć się – ożenić się

Stary, nie uwierzysz! Maciek się w końcu hajtnął z tą Maryską. Pewnie wpadli.

Hajs – pieniądze, kasa, forsa

Haratać w gałę – grać w piłkę nożną

Kij – chuj

I tu jest (właśnie) pies pogrzebany – i na tym polega problem

S padaj, odczep się, spierdalaj, idź w pizdu – odejść stąd

Idzemy w kimono? – idziemy spać

Jabol - tanie wino z jabłek

To co, obalimy tego jabola? Mam dwie flaszki.

Jarać – palić

Chodź idziemy zajarać na balkonie.

Jarać szlugi / blanty – palić papierosy / skręty marihuany

Ja pierdołę / ja jebię / ja pitolę / ja cię sunę – wyrażenie zdziwienia / zdenerwowania

Ja pierdołę, ale zajebisty samochód!

Rzut beretem – blisko

A stamtąd już tylko rzut beretem na lotnisko.

Przy kości – lekko gruba(y)

Ta dziewczyna jest trochę przy kości.

japa - twarz, gęba, morda

Zamknij japę / zamknij dziób!

Jarzyć, zajarzyć – rozumieć

Nie jarzę, co do mnie mówisz.

Aa, dopiero teraz zajarzyłem, spoko!

Jarać się - podniecać się czymś, nadmiernie się z czegoś cieszyć

Nie jaraj się tak tym samochodem.

Jedzie – śmierdzi

Ale jedzie gównem!

Jeden kij, jeden chuj – wszystko jedno

Jakie chcesz piwo? Jeden chuj, kup co uważasz.

Jeździć po bandzie - robić coś przekraczając granicę rozsądku

Jelop – palant

Jo – tak (na Pomorzu)

Kabel – donosiciel, stukacz

Kablować – donosić, skarżyć
Ktoś nakablował nauczycielce.

Kac – nieprzyjemne uczucie następnego dnia po spożyciu alkoholu, budun.
Ale mam kaca, muszę się napić kefiru.

Kanciapa - często niewielkie pomieszczenie, pokoik lub przeszklona budka, w której pełni urząd strażnik, woźny lub sprzątający; inne określenie na tak zwany "kącik socjalny" dla pracowników
Idę do kanciapy po miotłę.

Kanar – kontroler biletów w autobusie / tramwaju
Kanary dzisiaj mnie złapały, stowa w plecy! (mam o 100 złotych mniej)

Złapać kapcia, złapać gumę – przebić oponę w samochodzie / rowerze

Kaszalot – bardzo brzydka dziewczyna
Na dyskotece były same kaszaloty.

Śmigać – poruszać się szybko, zwinnie i fajnie
Idę sobie pośmigać na desce windsurfingowej.

Kawalek - po prostu, jakaś muzyka, utwór muzyczny, zwrot raczej używany przez prezenterów radiowych
Dzisiaj puszczamy w radio same najlepsze kawalki

Kibol – kibic piłkarski a zarazem bandyta
Kibole Lechii Warszawa zdemolowali miasto i pobili się z policją.

Kira – impreza
Przyjeżdżaj do nas, kirę zrobimy!

Kijowo – chujowo
Wbijaj do nas! - Nie mogę, nogę złamałem, masakra. – To kijowo!

Kimać, iść w kimę / w kimono – spać
*Ja się tu przekimam na podłodze.
Zmęczony jestem, idę w kimę / idę w kimono*

Kit – kłamstwo, coś nieprawdziwego

wciskać kit – kłamać, ściemniać

kitrać się - uciekać przed kimś

klima – klimatyzacja

Było gorąco, ale na szczęście w hotelu była klima.

szlug – fajka, papieros

Daj szluga!

klop – kibel, toaleta

Idę do klopa na posiedzenie niejawne (idę się wysrać)

kminić – rozumieć

rozkminiać – myśleć, szukać rozwiązania

Rozkminiam, jak skołować kasę na wieczór.

kobieta lekkich obyczajów – prostytutka

Skołować – załatwić

Skołuj jakieś browary

Komis – egzamin komisyjny

Konkretnie – zajebiście, fajnie

No konkretnie wyglądasz w tych ciuchach!

Korki – korepetycje

Wieczorem nie mogę, mam korki z matmy.

kozaczyć – cwaniaczyć, popisywać się, lansować się

To żeś zakozaczył!

Kozak - człowiek odważny, silny, nieprzeciętny, wzbudzający podziw i respekt

Ale kozak z niego!

Kupować na krechę – kupować coś na pożyczkę

Sprzedaj mi piwo na krechę, jutro przyniosę kasę.

Kroić – okradać kogoś

Kurwa, skroili mi telefon w autobusie!

Na krzywy ryj – wkręcić się na imprezę, wycieczkę nie płacąc, korzystając z wymuszonej gościnności innych ludzi.

Kumać – rozumieć

Nie kumam o co chodzi.

Kurde, kurcze, kurka wodna, kuśwa, kuźwa – łagodniejsza, delikatniejsza wersja słowa kurwa

Kurde, ale żem się ubrudził!

Kwas – LSD / negatywna sytuacja

Piotrek się pokłócił z dziewczyną, kwas był.

Kwach – Aleksander Kwaśniewski

Słyszaleś, Kwach znowu się schlal jak świnia na Ukrainie.

Lajt, Lajcik – wszystko w porządku, OK. pozytywna odpowiedź na pytanie, spoko

Jak było? – Lajcik.

Lajtowo – fajnie, łatwo, przyjemnie

Lajtowe to zadanie, od razu rozwiązałem.

Laba – wagary / luz, wolny czas, czas wolny od nauki lub pracy

Lans, lansować się – pokazywać się publicznie od jak najlepszej strony np. poprzez modne ciuchy, drogi samochód, sport synonim: szpanować

Lecę, spadam – idę (do domu), wychodzę

Dobra, to ja lecę do domu. Narka!

Lecieć na kogoś – jeśli ktoś się komuś podoba, to mówimy, że na niego leci

Te zobacz, ta laska ewidentnie na ciebie leci.

Legitka – legitymacja

Leming - człowiek, który bezkrytycznie wierzy w to, co usłyszy w telewizji, albo przeczyta w Internecie i przyjmuje to wszystko bez żadnego zastanowienia; uważa się przy tym za mądrego. Głupek. Jednym z podstawowych źródeł zdobywania wiedzy leminga jest portal Onet.pl Tak zwolennicy Kaczyńskiego mówią o zwolennikach PO i Tuska

Leser – leń, człowiek który lubi się objać (objać się – nic nie robić)

Lump, menel – bezdomny, pijak

Lumpy znowu siedzą pod sklepem i chleją wódkę.

Bęben, mięsień piwny – duży brzuch od piwa

Ogarnął byś się i zaczął jakiś sport uprawiać, zobacz jaki ci bęben wyrósł od tego piwska!

Małpa – znak @

Małpka – butelka 200 ml wódki

Mieć na coś wyjebane, mieć coś w dupie – być obojętnym na coś

I jak myślisz, Piotrkowi uda się to załatwić? – Mam na to wyjebane, jego problem.

Maryśka, marycha – marihuana

Mega – super, świetnie

Ale była mega impreza!

Miazga, masakra – coś wywołującego silne emocje

Ale miazga, jak tu gorąco!

Wacha – paliwo, benzyna

Mieć łeb – być inteligentnym

Miejscówka – fajne miejsce, miejsce gdzie się przyjaciele spotykają
Znalazłem fajną miejscówkę nad Wisłą.

Mordownia – podrzędny lokal, w którym można dostać wpierdol

Mrówka – drobny przemytnik

Na haju – pod wpływem narkotyków

Na waleta – nago
Idziemy kąpać się w jeziorze na waleta?

Najebany, narąbany, nawiany, nawalony – pijany
Gdzieś ty się tak narąbał? A na imprezce byliśmy z kumplami.

Napierdalać – bić, uderzać, walić, mocno padać (o deszczu)
Ale ten deszcz dzisiaj napierdala o namiot.

Napierdalać się – bić się

Nawalić się – schlać się, upić się

Nie mój cyrk, nie moje mały – nie obchodzi mnie to, nie moja sprawa

Szału nie ma, nie wymiata – nic specjalnego

Nie ogarniam - nie rozumiem, nie daje rady, mam dość

Nie rób siary – nie rób wstydu, nie wygłupiaj się

Ale siara – ale wstyd, ale porażka

Nie pierdol – nie mów głupot / wyrażenie zdziwienia

No raczej – potwierdzenie, no tak, oczywiście

Obciach – wstyd, coś kiczowatego, niemodnego

Obciachowy – niemodny

Obczaić – sprawdzić coś, zobaczyć, zrozumieć
Obczaj tę panienkę, niezła co nie?

Obrabiać komuś dupę – obgadywać kogoś
Znowu mi dupę obrabiałeś za moimi plecami?

Odchamić się – zająć się czymś, co ma związek z kulturą. Np. iść do teatru, muzeum

Odjechany - super, wypasiony, mega-zajebisty, fajny, oryginalny
Ale odjechana muza! Weź zapodaj mi linka na moją pocztę!

Odpalić – uruchomić, włączyć
Odpal kompa, włączymy jakąś muzę.

Odpicowane – coś starannie przygotowane, odnowione, wyczyszczone itp.
Na Euro-2012 całe miasto było odpicowane, że aż miło. Szkoda, że tak nie zostało na dłużej.

Odpierdol się, zejdź ze mnie, odczep się, odwal się – odejdz, daj mi spokój

Ogień - Okreslenie jakiejś fajnej sytuacji
Ale był ogień na koncercie!

Osz, orzesz..., osz kurwa, orzesz kurwa, o w mordę..., o w mordę jeża – wyrażenie głębokiego zdziwienia

Olać – zlekceważyć, nie przejmować się, zignorować
Co się przejmujesz? Olej to! Nic ci nie zrobią.

Olewka – lekceważenie czegoś, nie przejmowanie się. Totalna olewka – pełny luz

Opierdolić coś na ciepło – zjeść ciepłe jedzenie

Opcja – możliwość, wariant
A może pójdziemy dzisiaj na piwo? Nie ma takiej opcji, kasa mi się skończyła.

Opierdolić: okrzyknąć, okraść, zjeść
A co ci stara zrobiła za wczorajszą akcję na balkonie? Opierdoliła mnie, na czym świat stoi.

Orać, harować – ciężko pracować

Oszołam – głupi, zwariowany człowiek / hipermarket Auchan
Pacan – idiota, kretyn, debil

Paczka – grupa przyjaciół

Pajac – idiota

Paka – bagażowa część samochodu dostawczego lub ciężarówki

Gdzie to wstawić? Dawaj na pakę!

Pakować – ćwiczyć na siłowni

Paker – osobnik, który ćwiczy na siłce (pakuje)

Pal sześć – trudno, nic się nie stało, nie szkodzi

Pal sześć że to tylko legitymacja wpadła do wody, dobrze że nie paszport

Panienka, panna – dziewczyna

Idziemy dzisiaj z moją panną do kina.

Pały – policjanci

Zadzwoń na pały – zadzwoń na policję

Pantoflarz – mężczyzna posłuszny żonie

Papu – jedzenie

Parapetowa – pierwsza impreza na nowym mieszkaniu

Parcie na szkło – chęć zaistnienia w mediach

Janusz Palikot ma parcie na szkło, wykorzysta każdą okazję żeby się znaleźć w telewizji.

Pasuje – odpowiada mi, zgadzam się

Pasuje ci ten termin?

Paszczur, pasztet – brzydka dziewczyna

Pedał, pedzio – homoseksualista

Pepik – Czech

Pet – papieros

Kupiłeś pety?

Pieprzyć, pierdolić – gadać głupoty

Nie pierdól, od razu widać, że kłamiesz.

Gadać – mówić

Co ty gadasz! Naprawdę?

Pieprzyć się, pierdolić się – uprawiać seks

Pierdoła – nieudacznik, osoba której nic nie wychodzi

Z tego Filipa to jest taka pierdoła, że gdyby startował w konkursie na największą pierdołę, to zająłby drugie miejsce! – A dlaczego drugie, a nie pierwsze? – No bo taka z niego pierdoła!

Piździ – wieje (wiatr)

Weź zamknij okno, bo strasznie tu piździ.

Piździ, jak w Kieleckim.

Pikuś – imię psa / coś prostego, łatwego, drobnostka, coś czym nie trzeba się przejmować

To zadanie to pikuś, rozwiązałem w dwie minuty.

Pipidówka, pipidowa, dziura, dziura zabita dechami – wieś gdzieś na końcu świata, prowincja
Przyjechali do Warszawy ludzie z różnych pipidówek i teraz stroją się na mieszcuchów.

Pcim, Wąchock – przykłady (autentyczne) takich wsi

Pismak – dziennikarz, żurnalista

Pisior – penis / Zwolennik partii Prawo i Sprawiedliwość (PiS)

Pindol, pitong – penis

Pitolić – gadać głupoty (pierdolić)

Pitu pitu! Nie pitol głupot, i tak nikt ci nie uwierzy.

Pochlastać – pociąć

Mam już dosyć, chyba się pochlastam.

Ale żeś się pochlastał przy goleniu.

Podpierdolić, zajebać, podprowadzić, podwędzić – ukraść

Kto mi podpierdolił zapalniczkę?

Poka – pokaż

Patrz, co znalazłem! – Poka, poka!

Pogięło cię? – pojebało cię? Dobrze się czujesz? Co ty odpierdzielasz? – co ty robisz?

Chodź, wejdziemy na komin i będziemy tam piwo pić. – Pogięło cię? To niebezpieczne, chcesz się rozwalić?

Polew, polewka – śmiech z kogoś lub czegoś

Ale mieliśmy polew w tego nowego chłopaka, który uczy się w naszej klasie!

Posuwać – ruchać, uprawiać seks

Ale była impreza! Wszyscy chlali, a Mietek posuwał swoją pannę w kącie.

Porąbany, powalony – głupi, niedorzeczny, dumny

To porąbany pomysł. Nie ma szans, żeby to przeszło.

Pozamiatane – określenie sytuacji bez wyjścia, kiedy nic już się nie da zrobić
No i pozamiatane, ostatni autobus nam spierdolił (uciekł, odjechał).

Pozdro – pozdrowienia

Prawko – prawo jazdy (driving license)
Jutro mam egzamin na prawko.

Domówka (dawniej: prywatka) – impreza u kogoś na chacie (w domu)
Wbijaj do nas na domówkę!

Prze chuj – wyrażenie podziwu, uznania
On to jest dopiero prze chuj! Widziałeś, jaką wczoraj akcję odpierdzielił?

Przejąć pałę – przesadzić, narozrabiać za bardzo, tak że przekroczone zostały granice cierpliwości drugiej osoby
To że codziennie wracasz nawalony jak świnia, jeszcze tolerowałam, ale wczoraj to już naprawdę przejąłeś pałę!

Przejebane, przesrane – źle
Jak u ciebie w szkole? Przejebane, znowu pałę dostałem!

Przelecieć, zaliczyć (panienkę) – uprawiać seks z dziewczyną
I co, przeleciałeś w końcu tę laskę?

Przykurwić, przyjebać, przypierdolić – uderzyć
Wczoraj tak przykurwiłem głowę w beton, że do teraz bania mnie napierdala.

Ujebać się – wybrudzić się
Kurde, ujebałem ubranie błotem, trzeba będzie pranie zrobić.

Ujebany – brudny

Psy, pały – policja

Psiarnia – posterunek policji

Psioczyć (na kogoś lub coś) – narzekać

Afera – skandal (np. afera korupcyjna)

Aferzysta – osoba która dopuściła się korupcji na dużą skalę

Puszcząć się (o lasce, to jest dziewczynie) – chętnie uprawiać seks z różnymi chłopakami, których dziewczyna dopiero co poznała

Puszczalska, łatwa – kobieta, która chętnie uprawia seks

Pyta – inaczej pała, lufa – ocena niedostateczna w szkole albo penis
Dostałem pytę z geografii.

Pytong – penis

Rajcować się, jarać się czymś – nadmiernie się z czegoś cieszyć, podniecać się
Nie rajcuj się tak tym swoim samochodem.

Ręce opadają... - wyrażenie beznadziei, totalnej dezaprobaty
Ale ci politycy kradną. Skandal! Ręce opadają... Brak mi słów...

Robić bydło, robić wiochę – zachowywać się w niekulturalny sposób
Wczoraj zrobiłeś bydło w knajpie, a teraz ja muszę się za ciebie tłumaczyć.

Robol – (pogardliwie) robotnik, osoba pracująca fizycznie

Wyprowadzić kogoś w pole, robić kogoś w chuja, robić kogoś w balona – oszukać kogoś, zwodzić

I co przyszedł już do ciebie ten sprzęt z Allegro? - Koleś chyba robi mnie w chuja bo napisał, że wysłał, a czekam już miesiąc

Rozjebać, rozpierdzielić – zniszczyć
Rozjebał mi się telefon.

Rozjebać się – roztrzaskać się, rozlecieć się
Karol wczoraj rozjebał się swoim nowym samochodem i jest w szpitalu. Ale lekarze mówią, że wyjdzie z tego.

Rozkminiać – myśleć nad czymś intensywnie, zastanawiać się
Rozkminiam, jakby tu jutro pojechać do Wawy żeby wszystko załatwić i wrócić przed nocą.

Rozkmina – sposób rozwiązania jakiegoś problemu, pomysł na rozwiązanie, plan, idea
Mam taką rozkminę, żeby najpierw pojechać do sklepu, a dopiero później iść do szkoły.

Rozpierdol, rozpierducha, rozpierdziel – nieporządek, nieład, zniszczenie, dewastacja
*Karol rozpierdolił wczoraj samochód po pijaku.
Po wczorajszej imprezie na chacie jest niezły rozpierdziel.
Ogarnij jakoś ten rozpierdziel, zaraz starzy przyjdą.*

Ruchać, ruchać się – uprawiać seks
Karol wczoraj wyruchał jakąś dziewczkę.

Rusz dupę – wstań, idź
Rusz dupę i idź do sklepu.

Ryc – uczyć się, wkuwać, dziobać
Nie ryj tyle, i tak się już dużo nie nauczysz. Daj se siana (odpuść sobie)

Rzygać – wymiotować

Rzucać mięsem – przeklinać, używać wulgarnych słów

Sajgon – inaczej masakra, pobojowisko, nieporządek

Ale sajgon!

Sfixować – zwariować

Siano – kasa, pieniądze, forsa

Czemu nie idziesz do kina? Nie mam siana, wszystko przepilem.

Singiel – kawaler, człowiek który nie ma żony ani dziewczyny

Skroić – ukraść

Sklepać – pobić

Skurwysyn, skurczybyk, skurczysyn, skurwiel – sukinsyn

Spierdalaj stąd, ty skurwysynie! Żebym cię tu więcej nie widział!

Słodka idiotka – ładna dziewczyna, która udaje głupią i się przymila, żeby coś uzyskać (np. żeby za nią coś zrobić czy coś jej dać)

Smarkacz, gówniarz – dziecko, nastolatek (pogardliwie)

Smutni panowie – agenci służb specjalnych (KGB, ABW, SBU, FBI)

Sorki, sorry – przepraszam

Sorry, jak dojść do ulicy Mickiewicza?

Spadaj / spadówa – spierdalaj, odejdz stąd

Speluna – podrzędna knajpa

Spierdolić, spieprzyć coś – zepsuć coś

Wszystko nam dobrze wychodziło, a ty jak zwykle musiałeś to spierdolić.

Spiknąć się – spotkać się i pogadać

To co, może spikniemy się w czwartek i obgadamy ten temat.

Musimy się w końcu spiknąć i to obgadać.

Srajtaśma – papier toaletowy

Srajtaśma się skończyła.

Twój stary – twój ojciec

Twoja stara – twoja matka

Starzy – rodzice

Startować do kogoś – zalecać się do dziewczyny

Streszczaj się – szybciej coś rób, kończ to co robisz i wychodź

No streszczaj się, wychodzimy, bo nie ma czasu.

Stul pysk – zamknij się, zamilcz

Suchar – stary dowcip

Syf – brud

Szajba komuś odbiła – ktoś zwariował, stracił rozum

Co ty za głupoty gadasz. Chyba ci szajba odbiła. / Pojechało cię?

Szamać – jeść

Szamka – jedzenie

Szacun – wyrażenie uznania, respektu, podziwu

Ale z ciebie gość! Szacun! Ja bym tak nie potrafił.

Szajs, szmelc – badziewie, barachło, coś niskiej jakości, tandeta

Szczać – sikać, oddawać mocz

Idę się wyszczać w krzaki.

Robić flaszkę – pić wódkę

To co, robimy flaszkę? Nie dzisiaj, jutro muszę rano wstać do szkoły.

Szemrany biznes – podejrzany biznes, nieuczciwe przedsięwzięcie

Szmal – kasa, pieniądze

Szmata – dziwka, pogardliwie o kobiecie

Szpara, szparka – wagina, żeński narząd płciowy

Szopka – pokazucha

Znowu politycy odstawili szopkę, myślą że damy się na to nabrać.

Szpan – przesadne chwalenie się jakimiś rzeczami lub umiejętnościami, pokazywanie się w dobrym świetle, lans

Szpanować – przesadnie chwalić się, lansować się

Sztama – zgoda, przyjaźń

To co, umowa stoi? Stoi. To sztama

Szumowina – podejrzany typ, menel

Żeglarz szuwarowo-bagienny – żeglarz pływający po jeziorach, a nie po morzu

Województwo Szuwarowo-Bagiennie – Województwo Warmińsko-Mazurskie

No proste – no jasne, tak, zgoda, oczywiście, ma się rozumieć

Szuja – zły człowiek, łajdak, świnia

Pa (patrz), ale szuja z niego!

Tępy – głupi, durny

Idź stąd, ty tępy chuju! – Idź stąd, ty idioto!

Przytargać – przynieść, przyprowadzić

Tępy chuj, tępak, tłumok – idiota, kretyn, debil

Spadaj stąd, ty tępy chuju!

Tyłek – dupa

Tirówka – prostytutka, która oferuje swoje usługi kierowcom, przy drodze

Typ – chłopak

Obczaj tego typa, jakiś podejrzany jest.

Typiara – dziewczyna

Widziałeś tą typiarę? Chodziłem z nią do szkoły.

Szlajać się, szwendać się, włóczyć się, łązić – chodzić bez celu po mieście

Co robiłeś wczoraj? – A nic, szlajałem się po mieście.

Trampki – buty z białą podeszwą i gumowym noskiem, noszone przez młodzież

Towar – narkotyk / ładne dziewczyny, laski

Trawa – marihuana

Twardziel – mocny, silny mężczyzna, który nie boi się ryzyka i bólu

Tyrać, harować, zapierdalać, zapierdzielać - ciężko pracować

Styrany – bardzo zmęczony po całym dniu pracy

Obczaj to, wróciłem wczoraj do domu styrany po całym dniu pracy, a moja dziewczyna jeszcze miała do mnie pretensje, że nie zrobiłem porządków na chacie. Masakra jakaś.

Uchachany – zadowolony, wesoły

Co taki uchachany jesteś? A, wyplatę dostałem, jeszcze premię mi dali.

Ustawka – zaplanowana i uzgodniona bójka dwóch zwalczających się grup kiboli

W trzy dupy – bardzo

Jurek wczoraj narąbał się w trzy dupy.

Wczoraj byliśmy na imprezie i się schlaliśmy w trzy dupy

Walić – śmierdzieć

Ale tu wali octem!

Walić konia, trzepać – masturbować się

Maciek ogląda pornole i wali konia przed kompem, jak nikogo nie ma w domu.

Warszawka – pogardliwie o mieszkańcach stolicy zachowujących się jak bydło i zarozumiałych, uważających się za lepszych, niż są w rzeczywistości

Przyjechała warszawka i bydło zrobiła.

Wawa – Warszawa

Jadę do Wawy, mam tam kilka spraw do załatwienia.

Wóz, wózek, bryka – samochód, auto

Ale bryka! Weź to obczaj, stary!

Wbić, wpaść – przyjść, wejść

Wbijaj na chatę – przychodź do domu

Weź to obczaj! - Zdaj sobie z tego sprawę, zrozum to, zobacz

Weź się, no weź - daj spokój, uspokój się, odczep się, odwal się

To co, wbijamy? – to co, wchodzimy do środka?

Wiara – tłum, dużo ludzi

Poczekajmy tu, aż wiara stąd wyjdzie.

Wiązanka, bluzgi – przekleństwa, potok wulgarnych słów

Wiosło – gitara

Witaj w klubie – ja też

Nie mam już kasy, wszystko przepiłem. To witaj w klubie (ja mam tak samo)

Wkręcać, ściemniać – nabierać kogoś, wciskać kit

Nie będzie obiadu, idź jeść na mieście! Przestań mnie wkręcać, przecież sam widziałem, że pichciłaś jakąś szamę.

Wkurwiać – denerwować

Lać wodę – mówić lub pisać dużo, ale bez konkretów

Dostać wpierdol – dostać po mordzie, dostać po ryju, zostać pobitym
Chcesz wpierdol? Spadaj stąd, bo dostaniesz.

Wporzo – w porządku, dobrze, fajnie
I jak ci tam w tym Wrocku? Wporzo, nie narzekam.

Wrocek – Wrocław

Wszamać, wpierdolić coś – zjeść
Trza by wszamać jakiegoś hotdoga czy kebaba.

Wtopa – wpadka, nieoczekiwane niepowodzenie jakiejś akcji, porażka
Patrz, policja idzie. Ale wtopa!

Wychujać – oszukać
Piotrek nas wychujał, obiecał że przyjdzie i pomoże nam napisać sprawozdanie, a nie przyszedł i nie odbiera telefonu.

Wyczesany – fajny

Wydymać, wyruchać – zaliczyć panienkę, odbyć seks z dziewczyną / oszukać kogoś

Wymiatać – być w czymś najlepszym
Patrz na niego, on to wymiata na boisku.

Wymiękać – nie dawać rady, odpuszczać sobie
Wymiękam, nie piję już więcej, spadam na chatę.

Wypasiony – fajny, super
Patrz jaka wypasiona komórka! (telefon mobilny)

Wypad! – spadaj stąd, odejdz

Wyrwać laskę – poderwać dziewczynę, sprawić żeby dziewczyna była twoja

Wziąć – czasownik modalny nie oznaczający niczego, a jedynie wzmacniający wypowiedź
*Wezmę zrobię to jutro.
Kowalski wziął i umarł.
Wziął bym coś zjadł.
Weź spierdalaj!
No weź!*

Uderzyć kogoś z bani – uderzyć głową w czasie bójki

Pić z gwinta – pić prosto z butelki
Masz jakieś szklanki albo kubki? – Nie. – No trudno, to będziemy pić z gwinta.

Z deka – trochę

Za frajer – za darmo, bezpłatnie

Maciek pomagał Waldkowi w budowie za frajer.

Zadupie – koniec świata, miejscowość gdzie nic się nie dzieje, dziura, miejsce oddalone od cywilizacji

Gdzie jesteśmy? Chuj wie, to jakieś totalne zadupie.

Zadyma – bójka, awantura, draka

Zagadać – podejść do kogoś i rozpocząć rozmowę

Facet jesteś czy nie? Idź i zagadaj do tej laski!

Zajawka – nagła chęć na coś lub ekscytacja czymś

Ale mam zajawkę na węgorza.

Strasznie mnie wciągnęła ta gra. Taka nowa zajawka.

Zajebiście – fajnie, super, świetnie

Zakosić – ukraść, zabrać

Kurwa, ktoś mi zakosił telefon, jak jechałem pociągiem.

Zapodać – włączyć, puścić jakąś muzykę

Odpal kompa i zapodaj jakąś muzę.

Zejdź ze mnie – odczep się ode mnie, przestań mnie krytykować

Znowu nic ci nie wyszło. – Zejdź ze mnie, popatrz na siebie, sam jesteś nieudacznikiem, a innych pouczasz.

Zjeb – idiota, debil i prostak nie pasujący do otoczenia

Zjebany – zmęczony / zepsuty

Ale zjebany jestem, od razu walę w kimono (idę spać)

Złom – stary zdezelowany autobus, samochód lub sprzęt

Zmontować – zorganizować, załatwić

Zmontować ekipę – zorganizować grupę przyjaciół na imprezę

Zamulać – wolno chodzić, wolno pracować (o komputerze)

Kurde, jak ten komp zamula, złom pieprzony!

Zrzynać – ściągać, odpisywać od kogoś

Ćpać – brać narkotyki

Naćpany – pod wpływem narkotyków

Żdzira – prostytutka, dziwka

Żreć – jeść

Żarcie – jedzenie

Żuł, menel, lump – bezdomny, pijak

Żółwik – forma przywitania się za pomocą pięści

Żenada, żenua, obciach – coś skrajnie niemodnego, porażka

Żenujący, żaloszny, obciachowy – wywołujący poczucie wstydu, zażenowania

Żenująca sytuacja, nie mogę na to patrzeć!

Żłopać – pić

Patrz jaki cwaniak, całe piwo wyżłopał i kumplom nic nie zostawił

Łajza – człowiek brudny, zaniedbany.

Ogarnij się w końcu, łajzo!

Ściepa – zrzutka, zebranie pieniędzy wśród znajomych np. na wspólne zakupy

To co, robimy ściepę i wysyłamy Antka do sklepu po browary?

Łeb – głowa

Łebski koleś – mądry facet

Ściema – nieprawdziwa historyjka, kłamstwo

Nie ściemniaj, przecież widzę, że kłamiesz.

Приклади сленгових текстів

Pewnego dnia wybrałam się razem ze swoimi ziomalami na przechadzkę po parku. Była zarąbista pogoda, słońce nieźle dawało. Szliśmy na coca-colle, ale była faszka. Takie rycie mieliśmy, że normalnie stypa iść. Gdy doszliśmy na miejsce spotkaliśmy takiego Kozaka, który uważał że może mieć każdą laske, wyglądał jak Czesio i zaczął podwalac się do Zuzy. Tak zaczął jej ryc banie, że myślałam że zaraz oberwie po uszach. Normalnie takie smuty walił ze szok! Ale co tam. Przegnałam go i kupiliśmy sobie te napoje. Usiedliśmy na wypasionych fotelach, ale coś tam jechało. Przesiedliśmy się z tamtą i zauważyliśmy Justyne, była z deczka wypindzona, ale czego nie robi się żeby zaszpanować przy kolegach. Dobra, nuda spieniamy na haus powiedziałam i zaraz byliśmy na naszym podwórku. Tam zczailiśmy się i była niezła schiza. Po jakichś 30 min. ogarniania się wyszliśmy na melanz. Leciała muza a jakiś kolo nieogarnięty, ale szmalarny nie dawał mi spokoju, w końcu powiedziałam mu siorbaj kisiel

malaguta bo już mnie denerwował. I poszedł sobie. Było zarazbiście nudno i zwałam z tamąd. Jak byłam już w domu pokłuciłam się ze starszymi i miałam dość tego zakichanego kwadrata. Poszłam w kime i już nie chciałam wstawać.

(джерело: www.sciaga.pl)

Уривок роману „Przedwiośnie” Стефана Жеромського – спочатку на мові оригіналу, нижче в перекладі на молодіжний сленг (переклад авторства Я. Логінова)

«Życie Cezarego Baryki upływało podczas bombardowania Baku w warunkach opłakanych. Po upadku pierwiastkowej rewolucji wypędzony został z izby, którą mu na mieszkanie przeznaczono. Dom, w którym niegdyś mieszkali rodzice, runął właśnie pod pociskami tureckimi. Jednak w piwnicy, która niegdyś zawierała skarb rodzicielski, Cezary znalazł kryjówkę dla siebie i kilku współtowarzyszów. Przeżywał czasy głodu. Chadzał półnagi, brudny, obrośnięty kłakami, nie wiedząc dnia ani godziny, kiedy go niewiadomy pocisk porazi. Od świtu do nocy tudzież w nocy czyhał na sposobność zdobycia jakiego takiego pożywienia, sposobem niewiele mającym wspólnego z prawem normalnego kupna albo uspołecznioną wymianą jakichkolwiek walorów.

A przecie prawdziwie groźne zjawiska miały dopiero nadejść. Dostrzeżono wałęsającego się młokosa, pociągnięto go do wojska i pchnięto do okopów. Coś tam wdziano na jego przynagi grzbiet, dano mu w rękę karabinisko sprzed lat wielu, pamiętające zapewne Jeńca Kaukazu Puszkina, i kazano strzelać w przestrzeń. Strzelał uporczywie. Trwało to aż do września 1918 roku. Rozbrzmiało miłe hasło: do domu!

Cezary Baryka ocalał dzięki legitymacji, którą był przypadkiem otrzymał od konsula jakiegoś "Państwa Polskiego", a do której nie przywiązywał sam żadnej wagi. Pokazał tę legitymację na chybił trafił, gdy żołnierze tureccy na czele tatarskiego tłumu wtargnęli do piwnicy.»

Сленг:

Życie Cezarego Baryki podczas bombardowania to była prawdziwa masakra. Po upadku pierwiastkowej rewolucji wypierdzielili go z miejscowy, która służyła mu za chatę. Chata, w której wcześniej mieszkali jego starzy, roztrzaskała się pod pociskami tureckimi. Jednak w piwnicy, gdzie wcześniej był skarb jego starszych, Cezary zrobił sobie miejscówkę dla siebie i kilku kumpli. Nie miał co żreć. Bujał się półgoły, ujebany, z afro na głowie, nie ogarniając dnia ani

godziny, kiedy go jakiś pocisk uwali. Od rana do nocy i w nocy próbował skołować jakąś szamę, w sposób który nie miał nic wspólnego z prawem normalnego kupna albo uspołecznioną wymianą jakichkolwiek walorów.

A przecież prawdziwa masakra miała dopiero nadejść. Obczajono szwendającego się zioma, wpierdzielono siłą w kamasze i wpierdolono do okopów. Coś tam wdziano na jego przynagi grzbiet, dano mu w łapę kałacha – jakiegoś starego złoma, pamiętającego zapewne Jeńca Kaukazu Puszkina i kazano napierdalać w przestrzeń. Napierdziałał aż miło. Trwało to aż do września 1918 roku. Wtedy zapodali miłe hasło: spadać na chatę

Cezary Baryka uratował dupę dzięki kwitowi, który przypadkiem dostał od konsula jakiegoś „Państwa Polskiego”, a którą tak naprawdę miał głęboko gdzieś. Pokazał tę legitkę w ciemno, gdy żołnierze tureccy razem z tatarskim bydłem wbili do piwnicy.

Диалог – розмова в гуртожитку

Rozmowa w pokoju w akademiku. Do pokoju wchodzi Maciek.

Maciek: Elo ziom!

Kuba: Siema! Gdzie byłeś?

Maciek: Wbiłem na zajęcia na uczelni, ale okazało się, że jest straszny przypał. Koleś od fizyki zrobił niezapowiedziane kolokwium, same pały były.

Kuba: No co ty? Ale dało się ściągać?

Maciek: Ta gdzie tam, masakra jakaś. Chciałem coś zerznąć od tej kujonki Maryśki, no wiesz, tej laski z drugiej grupy. Ale okazało się, że miała inne pytania. No i dostałem banię.

Kuba: No i kij z tym, nie przejmuj się.

Maciek: No nie, mam już trzy pały, jak dostanę jeszcze jedną to jestem w dupie. Profesor powiedział, że mnie nie puści i jak się nie zacznę uczyć, to mnie wypierdolą z uczelni.

Kuba: No to grubo... Trzeba coś rozkminić, żeby nie było przypału. Może idź jutro do niego i poproś o poprawkę?

Maciek: No co ty, powaliło cię? To nic nie da, z tym gościem nie da się normalnie gadać. Poza tym nie jestem lizusem, nie będę mu włąził do dupy jak jakiś wazeliniarz.

Kuba: Rób jak chcesz. Nie mój cyrk, nie moje małpy.

Maciek: Wiesz co, ja już wymiękam. Zajebany jestem po tym całym dniu, mam ochotę się wyluzować. Masz jakieś browary w lodówce?

Kuba: Nie, trzeba by skoczyć do sklepu. Ale jest wódka. Może obalimy flaszkę?

Maciek: Ale to trzeba by jakąś większą ekipę zmontować. Weź chodźmy może do knajpy, tam podobno jakaś biba ma być i będą ziomale z naszego roku.

Kuba: A laski jakieś będą?

Maciek: A kij ich tam wie, powinny być.

Kuba: Dobra, tylko zaczekaj chwilę, muszę to jeszcze obczaić jedną rzecz na necie. Skończę to i spadamy.

Maciek: Taa, ale komp strasznie zamula. Masakra jakaś. Obczaj to, nowy sprzęt i takie badziewie.

Kuba: Nowy? Toż to stary złom jest. Kupiłem niedawno za jakieś grosze, bo mi laptopa skroili jak jechałem pociągiem. I teraz zostałem na lodzie. Bez kompa jak bez dupy, co zrobisz.

Maciek: Życie, co poradzisz...

Український переклад (літературна мова)

Розмова в кімнаті в гуртожитку. До кімнати входить Мацек.

М. Привіт друже!

К. Привіт! Де ти був?

М. Зайшов на пари в інститут, але виявилось, що є певні проблеми. Наставник фізики зробив неочікувану контрольну, самі незадовільні оцінки поставив.

К. Що ти не скажеш? Але можна було переписувати від колег?

М. Та ні, це проблематично. Я хотів переписати від цієї заучки Марійки, знаєш, цієї гарної дівчини з другої групи. Однак виявилось, що вона мала інші питання. Ну і отримав незадовільно.

К. Та нічого, не переймайся.

М. Ну як тут не хвилюватися, в мене вже три незадовільні, якщо ще одну отримаю, так буду в тупику. Професор сказав, що мене не пропустить і якщо я не почну вчитися, так мене виженуть з інституту.

К. Ну це справді невесело... Треба щось придумати, щоб не було проблем. Може іди завтра до нього і попроси, чи не можеш ще раз писати?

М. Та ти що, з глузду з'їхав? Це нічого не дасть, з цією людиною неможливо нормально розмовляти. А окрім того я свою честь маю, не буду перед ним плазуватися.

К. Роби як хочеш. Це не моя справа.

М. Знаєш що, я вже стомлений цим всім. Втомився після цілого важкого дня, маю бажання розслабитися. Маєш якесь пиво в холодильнику?

К. Ні, треба б іти в магазин. Але є горілка. Може вип'ємо пляшку?

М. Добре було б запросити друзів. Давай може підемо в ресторан, там кажуть має бути якась вечірка і будуть хлопці з нашого курсу.

К. А дівчини будуть?

М. Та важко сказати, повинні бути.

К. Добре, тільки зачекай хвилинку, мушу ще перевірити одну річ в Інтернеті. Закінчу цю справу і ідемо.

М. Так, але комп'ютер дуже повільно працює. Жах якийсь. Дивись – новий комп'ютер і такий неякісний.

К. Новий? Це ж старий металобрухт. Купив недавно за копійки, бо в мене вкрали лептоп, коли їхав на поїзді. І тепер я в тупику. Без комп'ютера нічого не вдієш.

М. Таке життя, що зробиш...

Закінчення

Сподіваюсь, мій підручник виявився корисним і допоміг Вам у вивченні чи вдосконаленні польської мови. Тепер Вам можу зарекомендувати одне – якомога частіше практикуватись з польської мови, тобто їздити на екскурсії до Польщі, слухати польські аудіобуки, читати польські книжки, дивитись польські фільми.

Практичні вказівки щодо того, де і як купити польську книжку в Інтернеті, як подорожувати у Польщу, як отримати візу Шенген тощо, знайдете на моєму сайті www.porteuropa.eu/ua

Заохочую також до читання польської мовної версії www.porteuropa.eu Заснований мною портал «Порт Європа» має за мету об'єднувати (в інформаційному сенсі) країни Центральної Європи, зокрема сприяти розвитку контактів Польщі з її східними і південними сусідами: Україною, Білоруссю, Словаччиною. Знайдете там цікаві статті про країни нашого центральноєвропейського регіону (Чехія, Словаччина, Австрія, Литва, Угорщина), в тому числі за його допомогою зможете вивчити словацьку, чеську та німецьку мови і вдосконалити польську. На порталі знайдете також статті про актуальні проблеми польсько-українських відносин. Ми проводимо громадянські кампанії, спрямовані на відкриття пішохідних пунктів пропуску, популяризацію української мови і України в Польщі, здешевлення телефонних дзвінків між Польщею та Україною. Будемо вдячні за підтримку нашого порталу (відвідання його і поширення інформації про портал та нашу діяльність) – зокрема пропонуємо «лайкнути» наші сторінки на ФБ:

www.facebook.com/porteuropa.eu

www.facebook.com/turystycznagranica

Якщо хочете купити польську книжку чи аудіобук через інтернет, Вам можуть знадобитись адреси цих е-книгарні:

www.selkar.pl/aff/vovk

www.nexto.pl/?pid=155619

Інструкція, як скласти замовлення в цих е-книгарнях, знаходиться на порталі www.porteuropa.eu/ua

Якщо збираєтесь подорожувати у Польщу, Вам знадобиться адреса пошукової системи польської залізниці: www.rozklad.pkp.pl

Більш корисної інформації на нашому сайті. Успіхів!

NEXTO

Zamówienie numer: 2053099

Kupione przez: Pavlo Oliynyk

Email: astron2109@gmail.com